The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
CANADA
And Abroad

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No 7588 Friday, May 29th, 1931 יום ו', י"ג סיון, פרשה נשא, תרצ"א. זונען אונטערגאנג 8.49 פארנאכט (דייליט צייט) טאראנטא, פרייטאג, דער 30-טער מאי, 1931. PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
JUN 1 1931

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y

איבער 25 טויזענט דאלאר געשאפען נעכטען אוונט ביים באנקעט פון ציון-קאמפיין אין קינג-עדווארד האטעל

ד. דונקעלמאן האט געגעבען דריי טויזענט דאלאר, וועלכע איז געווען די גרעסטע ביישטייערונג פון'ם אוונט. — משה געלבער גיט פופצעהן הונדערט דאלאר, און סענטראל טשעפטער הדסה, צוויי טויזענט דאלאר. — מאיר וו. וויסגאל, טשערמאן פון קאמפיין, פרעזענטירט פאר זיין וואונדערבארער ארבייט.

אידיש פאלק וועט בויען א"י טראץ די פאספיעלד'ס זאגט רבי ס. וויז

רבי סטיפען ס. וויז

וועלכער האט געהאלטען דעם עולם געשפאנט מיט זיין שטארקער רעדע

איבער 25 טויזענט דאלאר איז נעכטען אוונט געשאפען געווארען ביים באנקעט מיט וועלכען דער ציון קאמפיין פאר פופציג טויזענט דאלאר איז נעכטען אוונט דערעפענט געווארען אינ'ם גרויסען קריסטאל באל רום פונ'ם קינג עדווארד האטעל.

א גרויסער יום-טוב'דיגער עולם איז געקומען צום באנקעט, און די שטימונג איז נאך מעהר דערהויבען געווארען איבער דער אנוועזענהייט פון דעם גרויסען אידיש-אמעריקאנער פיהרער רבי סטיפען ס. וויז, וועלכער איז געווען דער נאכט פון'ם אוונט.

די דערעפענונגס-רעדע איז געהאלטען געווארען פון דייוויד דונקעלמאן, דער עהרען-פאריזיצער, וועלכער האט נאכדעם פארגעשטעלט ה. ס. ראזענבערג, און דער לעצטער האט אונטער א געהויבענער שטימונג פרעזענטירט מאיר וו. וויסגאל, דער טשערמאן פונ'ם קאמפיין, מיט א גאלדענעם האנט-זייגער, אלס אנערקענונג פאר זיין וואונדערבארער ארבייט, לטובת דער ציוניסטישער זאך.

אורווינג לעווין האט, אין דער צווישען צייט, געזונגען פאסיגע לידער מיט דער באגלייטונג פון מרס. י. לעווינטער.

וויסגאל האט, אין זיין ענטפער אויף דער מתנה, ארומגענומען אלע פאזען פון דער ציוניסטישער סיטואציע, אין א וואונדערבארער שטונדיגער רעדע.

נאכדעם איז פארגעשטעלט געווארען דער עהרען-גאסט פונ'ם אוונט, רבי סטיפען ס. וויז. זיין רעדע וועט בלייבען איינגעקריצט אין דעם זכרון פון די וואס האבען איהם געהערט, אויף גאנץ לאנג.

„ניט פאספיעלד און ניט שיעלס, זענען די וואס ריידען אינ'ם נאמען פון ענגלאנד, נאר לארד באלפור, לאיד דזשארדזש און יאן סמוטס, זענען עס די וועלכע פארטרעטען דעם אמת'ן גייסט פון ענגלאנד", האט רבי וויז צווישען אנדערעס געזאגט.

רבי וויז האט זיך אפגעשטעלט אויף דריי ספעציפישע הינדערנישען פאר דעם אידישען אויפבוי פון אן אייגענער נאציאנאלער היים אין ארץ-ישראל. די ערשטע און די וויכטיגסטע הינדערניש, זענען די אראבער, האט ער געזאגט. ענגלאנד טענה'ט כסדר, אז זי איז ניט גרייט צו טאן עפעס אזעלכעס פאר די אראבער.

„אבער איך וואלט זיך גיכער געוואונשען אז פאלעסטינע זאל איינזינקען אין מיטעללענדישען ים, אויב זי וועט געבויט ווערען אויף יסודות פון אונגערעכטיגקייטען פאר אנדערע אינ'ם לאנד". האט רבי וויז אויסגעשריען. „איך דאנק גאט פאר דער שנאה וואס מיר האבען זיך געשאפען פון די אראבישע עפענדים, ווארים דאס באווייזט אז מיר האבען דערהויבען דעם גייסט פון די אראבישע מאסען", האט דער רעדנער ווייטער געזאגט. „מיר ריידען ניט צו ענגלאנד נאר מיר פאדערען פון איהר, זי זאל האלטען דעם ברית-שלום וועלכען זי האט געשלאסען מיט'ן אידישען פאלק, און אויף וועלכען בונד עס איז געלייגט געווארען דער שטעמפעל פון דער פעלקער-ליגע און די גוטהייסונג פון סאן-רעמא".

אפשטעלענדיג זיך ווידער אויף די פאספילדס, האט רבי וויז דאן געזאגט: „ארץ ישראל ווערט ניט געבויט מיט דעם ווילען אדער נעגען דעם ווילען פון זיי. זיי זענען ניט מעהר ווי פארבייגעהענדע פיגורען, אבער דער אידישער ווילען צו בויען ארץ-ישראל וועט אייביג בלייבען. זיי זענען ניט מעהר ווי א „דור הולך און דור בא", האט ער געזאגט. מאכענדיג דאן דעם אפיעל, האט ער אויפגעפאדערט אז דאס זאל זיין ניט קיין צדקה-געשאנק, נאר בריידהארציגע ביישטייערונגען, וועלכעס ווערט געגעבען פאר אונזער אייגענער היים.

צווישען די גרעסערע מנדבים זענען פאראן: ד. דונקעלמאן — $3,000, משה געלבער — $1,500, סענטראל טשעפטער הדסה — $2,000 ציון בענעוואלענט — $500, סעם קראניק — $500, אליהו פולען — $500, די קהלה — $300, א. בראדי — $250, מסדה — $300, עדי געלבער האט טעלעגראפירט פונ'ם וועג $250.

צו $200 האבען געגעבען: מר. אנראנאוו, ה. ס. ראזענבערג, מר. וויינשטאק, אנשי ענגלאנד, בני יעקב.

צו $100 האבען געגעבען: מר. ראטענבערג, מר. גראס, מר. מערין, ד. וויז, ב. וויז, ארטור קאהן, מארק קאהן, ס. הערדים, בני-ציון, רוסישע שוהל, טשענסטאכאווער סאסייטי.

די נעמען פון די אנדערע מנדבים וועלען אין נעקסטען נומער געבראכט ווערען.

אידישע שפייז הענדלער אויך באיקאטירט אין מעקסיקא

מעקסיקא-סיטי, מאי 28, (איטא).

די קאמפיין פראפאגאנדע און באיקאט וואס איז ביז איצט געווען באגרעניצט בלויז אויפ'ן האנדעלס געביעט, האט זיך היינט אויך אנגעהויבען פארשפרייטען אויף די שפייז מארקעטס, וואו באצאהלטע אגיטאטארס האבען עפענטליך גערופען צו א פאראייניגטער אקציע און באיקאט געגען אידען.

טראץ דעם וואס די אגיטאציע געגען די אידען איז געוויס אן ערנסטע, וואלט עס אבער געווען פאלש צו באשרייבען די סיטואציע אלס א ריין אנטיסעמיטישע; טערקען, כינעזער, און אנדערע אריענטאלישע איינוואוינער, אפילו שפאניער, זענען געטראפען געווארען פון דעם באיקאט, כאטש אין א קלענערער פארמע ווי די אידען.

21 שטאאטען גרייטען זיך צום קאמף נעגען אויסלענדער

דעטראיט, מאי 28.

טראץ דעם וואס די מיינונגען אין דעם אטורני דזשענעראל'ס אפיס וועגען דער געזעצליכקייט פון דעם ביל צו רעגיסטרירען אויסלענדער איז נאך אלץ אזוי צוטיילט, האט אבער דער שטודיום ביז איצט וועגען דער געזעצליכקייט באוויזען, אז דער ביל איז ניט קאנסטיטוציאנעל. די נעגנער פונ'ם ביל זענען זיכער, אז דער גאווערנאר וועט איהם וועטאאירען.

אין דער זעלבער צייט האט דער ארגאן פון דעם דעטראיטער האנדעלס קאמער היינט אויפגעדעקט דעם פאקט, אז 21 אמעריקאנער שטאטען ווארטען אויף דעם אויסגאנג פון דער פראגע, כדי צו קענען נאכטאן דעם זעלבען ביישפיעל, אננעהמענדיג עהנליכע בילס.

נייער סארט נומערוס קלאוזוס אין אונגארן

בודאפעסט, מאי 28, (איטא).

די נומערוס קלאוזוס פאליסי נעגען אידישע סטודענטען אין די אונגארישע אוניווערזיטעטען איז איצט מאדיפיצירט געווארען אזוי, אז סטודענטען וועלכע פארמאגען די בעסטע אויסצייכנונגען וועלען באקומען דעם פארצוג צו אריינגענומען ווערען אין די אוניווערזיטעטען.

גראף קלעבעלסבערג, דערציאונגס-מיניסטער, האט די דאזיגע באקאנטמאכונג היינט געמאכט אין אונגארישען סענאט, אין פארלויף פון דער בודזשעט-רעדע.

רוסישע „פיאטיליעטקא" א דורכפאל זאגט אינדוסטריאליזאציע ארגאן

מאסקווע, מאי 28.

די צייטונג „נא אינדוסטריאליזאציע", וועלכע איז דער ארגאן פון דעם העכסטען עקאנאמישען ראט אין רוסלאנד, איז היינט ארויסגעקומען מיט א באריכט, אין וועלכען דער אמת וועגען דעם פינף יאריגען פלאן אין רוסלאנד ווערט אויפגעדעקט. די צייטונג שרייבט, אז דער אינדוסטריאליזאציע צושטאנד איז זעהר ניט קיין צופרידענשטעלענדער, און אז עס איז א פאקט אז די פאבריקען אין לאנד גיבען ניט ארויס יענע מאס ארבייט וואס עס איז ביז איצט באריכטעט געווארען.

די צייטונג, וועלכע קען באטראכט ווערען אלס די פארלעסליכסטע אין דער פראגע פון דער רוסישער אינדוסטריאליזאציע, דערצעהלט צום ביישפיעל, אז די פארם-מאשינערי פאבריק אין ראסטאוו, וועלכע איז די גרעסטע אין דער וועלט, געפינט זיך אין א קאטאסטראפאלען צושטאנד. איינער פון די וויכטיגסטע אנגעשטעלטע אין דער פאבריק איז איצט אנטזאגט געווארען, דערפאר וואס ער האט די גאנצע צייט צוגעשטעלט פאלשע באריכטען וועגען דער צאהל מאשינען וואס ווערען פראדוצירט. אזוי צום ביישפיעל, אין איין פאל, האט ער אנגעגעבען, אז 438 מאשינען זענען גרייט צו אפגעשיקט ווערען, און ארויסגעוויזען האט זיך, אז בלויז 20 מאשינען זענען גרייט געווען.

דער זעלבער טרויעריגער צושטאנד איז אויך אנטדעקט געווארען אין אלע אנדערע פאבריקען. די הויפט אורזאך פון דעם דאזיגען צושטאנד, ווערט אנגעגעבען, איז דער סאבאטאזש און די אומפעהיגקייט פון דעם רוסישען ארבייטער צו פארשטעהן די קונסט פון צונויפשטעלען א גאנצע מאשין.

אנדערע מאסקווער צייטונגען קאמענטירען היינט אויך איבער דער דאזיגער פראגע, און גיבען צו, אז דער צושטאנד פון דער „פיאטיליעטקא" איז ניט קיין צופרידענשטעלענדער.

אנקעל פון אידיש אינגעלע וויל אים דערציען ביי זיך

אן אנקעל פון דעם אידישען אינגעלע מאריס מאנאקראוויטש, האט זיך נעכטען געווענדעט אין געריכט, דורך זיין לאיער דזש. דזש. גלעס, פארלאנגענדיג, אז דאס אינגעלע זאל ניט אפגעשיקט ווערען אין רוסלאנד, נאר אז ער זאל זיך האדעווען ביי איהם, און ער זאל קענען אויסוואקסען א גוטער איד און א גוטער קאנאדער בירגער.

דער אנקעל איז בנימין סודין, פון 17 אקספארד סטריט. ער איז א ברודער פון דעם אינגעל'ס פארשטארבענער מוטער, און לויט ווי ער האט איבערגעגעבען, האט דאס אינגעלע פריהער אויך זיך געהאדעוועט ביי איהם.

עס איז נעכטען געווען שווער צו אויסגעפינען אויב דאס אינגעלע איז שוין אפגעפאהרען נאך ניו יארק פון וואנען ער פאהרט אפ מיט דער שיף קיין רוסלאנד, אדער ער האט נאך ניט פארלאזען טאראנטא.

היה שעהר ע"ה

72 יאר אלט

פון 145 ראבערט סטריט, איז נעכטען פארנאכט געשטארבען, און די לויה וועט זיין היינט, 12 אזייגער בייטאג, פון דעם דערמאנטען אדרעס, אויפ'ן ליבאוויטשער בית-עלמין.

אלע טשעשענדינער לאנדסלייט פון מינסקער גובערניע, ווי אויך אלע פריינט און באקאנטע, זענען געבעטען צו קומען אפגעבען דער פארשטארבענער דעם לעצטען כבוד.

פראצעס פון פירמע פון סטימסאן קא. פארטגעזעצט

וו. דזש. דאו, דער געוועזענער סעקרעטערי-טרעזשורער פון דער באנקראטירטער באנד-פירמע דזש. א. סטימסאן קא., האט ביים פראצעס פון די פיהרער פון דער פירמע, קאל. פרעד ג. דזשאנסטאן, לאורענס א. קלארק און הערדי א. טאמאס דערקלעהרט אויפ'ן עדות-שטול, אז די קאמפאניע האט געהאט זעהר א שלעכטען יאר, דעם פארגאנגענעם יאר.

די קאמפאניע, וועלכע האט מיט עטליכע מאנאטען צוריק באנקראטירט, איז געווען א שטארקער קלאפ פאר א סך פריוואטע פערזאנען וועלכע האבען דורכ'ן באנקראט פארלוירען א סך געלט.

א סך איינצעלהייטען וועגען דער קאמפאניע'ס טראנסאקציעס זענען ביי די ערשטע טעג פון דעם פראצעס ארויסגעבראכט געווארען, און דער פראצעס ווערט נאך פארטגעזעצט.

סטריקלאנד מעגליכער נייער האי-קאמישאנער

ירושלים, מאי 28, (איטא).

סער פיטער סטריקלאנד, דער קאמאנדיר פון דעם בריטישען מיליטער אין עגיפטען, וועלכער איז דעם 15-טען מאי דערהויבען געווארען אלס גענעראל, ווערט ווארשיינליך אנגעבאטען ווערען צו ווערען נעקסטער האי-קאמישאנער פון פאלעסטינע.

מען גלויבט דא, אז דער דאזיגער קלאנג וועלכער האט זיך שטארק פארשפרייט, האט א שטארקען גרונט פון אויסגעהאלטענקייט.

באלון מיט דייטשע געלערנטע געלאנדעט בשלום אויף אייז-בארג

בערלין, מאי 28.

א באריכט פון אינסטברוק, עסטרייך, וואס איז דא דערהאלטען געווארען, גיט איבער, אז די צוויי דייטשע געלערנטע, פראפעסאר אגוסט פיקארט און זיין געהילף טשארלז קיפפער, וועלכע האבען זיך אויפגעהויבען אין א באלון 52 טויזענט פוס איבער דעם ערד אויבערפלאך, אין א פארזיגעלטען אלומינום קאסטען, האבען געלאנדעט אויף אן אייז-בארג אין די עסטרייכישע אלפען. דער שרעק אז זיי זענען אפשר דערשטיקט געווארען אין דעם פארזיגעלטען קאסטען, האט זיך ארויסגעוויזען צו זיין גרונדלאז.

אזוי שנעל ווי זיי האבען געלאנדעט אויפ'ן אייז-בארג, האבען זיי גלייך פארלאזען דעם אלומינום קאסטען און האבען זיך ארויסגעלאזען צום נאהענטסטען שטעדטעלע גורגל. אויפ'ן וועג זענען זיי באגעגנט געווארען פון א רעטונגס פארטיע, וועלכע איז פון זייערטוועגען ארויסגעשיקט געווארען.

פראפעסאר פיקארד האט דערקלעהרט, אז זיי האבען אויף א מינוט ניט פארלוירען דעם קאנטראל איבער דעם באלון. זיי האבען זיך אויפגעהויבען, האט ער געזאגט, 52 טויזענט פוס איבער'ן ערד-אויבערפלאך, וואס דאס מיינט, איבער 9 מייל פון דער ערד. זייענדיג אזוי הויך, איז זיי געלונגען, צוליעב'ן גינסטיגען וועטער צו זאמלען וויכטיגע איינצעלהייטען וועגען דער לופט אין דער הויך. זיי האבען דערקלעהרט, אז זייער אוואנטוריסטישע פראבע איז געווען א פולשטענדיגער דערפאלג.

פון א וויסענשאפטליכען שטאנדפונקט האבען זיי, מיט זייער פראבע, דערגרייכט גאר א סך וויכטיגעס, און אין דער וויסענשאפטליכער וועלט ווערען זיי דאריבער איצט געלויבט פאר זייער געוואנטקייט.

פינאנציעלער קריזיס געשאפען געווארען אין שפאניע

מאדריד, מאי 28.

א ספעציעלער קאבינעט מיטינג פון דער רעפובליקאנישער שפאנישער רעגירונג, איז פאררופען געווארען צו באטראכטען די ערנסטע לאגע וועלכע איז געשאפען געווארען וועגען די פינאנצען פון לאנד, און דער פינאנץ מיניסטער, אינדאלעקא פריעטא, האט באקאנט געמאכט, אז כדי דער דוחק אין באנקנאטען זאל קענען באזייטיגט ווערען וועט די פאפיער צירקולאציע פארגרעסערט ווערען ביז דעם „לימיט" וואס דאס געזעץ דערלויבט — דאס הייסט ביז 6 ביליאן פעזעטאס.

דער מיניסטער האט באשולדיגט די מאנארכיסטען אין דער סיטואציע, דערקלעהרענדיג, אז זיי פיהרען אומיסטנע ארויס דאס געלט פון לאנד, כדי צו שאפען א פינאנציעלע פאניק, און דערמיט שעדיגען די רעפוטאציע פון דער יונגער רעפובליק.

אמעריקאנער אנטי-פאשיסט פאר'משפט צום טויט

רוים, מאי 28.

הישעל שיררו, א נאטוראליזירטער אמעריקאנער בירגער, וועלכער איז געפונען געווארען שולדיג פאר מאכען א פארזוך צו דערמארדען מוסאליני'ן, איז היינט פאר'משפט געווארען צו דערשאסען ווערען.

שטיינבערג אין שאטען פון דעה תליה

דער געהיימניספולער מארד פון סעם גאלדבערג, וועלכער האט געפיהרט אז שטיינבערג זאל פאר'משפט ווערען צום טויט.

היינט אין „זשורנאל"

פעד[illegible] בודזשעט [illegible] מאנטאג, זאגט פרעמיער

אטאווא, מאי 28.

פרעמיער בענעט וועט פארברענגען זיין בודזשעט מאנטאג דעם 1-טען יוני, אזוי האט ער היינט באקאנטגעמאכט אין פארלאמענט. דאס מיינט, פונקט מיט א מאנאט שפעטער ווי דער בודזשעט איז פארגעבראכט געווארען לעצטען יאר.

עס ווערט דערווארט אז מעקענזי קינג, דער פיהרער פון דער אפאזיציע, וועט ענטפערען אויף דער בודזשעט-רעדע קומענדען דאנערשטאג.

דער פרעמיער האט דערקלעהרט, אז ער האט געוואלט פארברענגען דעם בודזשעט נאך היינטיגע וואך, אבער צוליעב דעם וואס ער האט געהאט צופיעל ארבייט האט ער עס ניט געקאנט טאן. ער האט אויך דערקלעהרט, אז ער וועט איבערלאזען פאר דעם פיהרער פון דער אפאזיציע צו זאגען, ווען די דעבאטע אויפ'ן בודזשעט זאל רעזומירט ווערען.

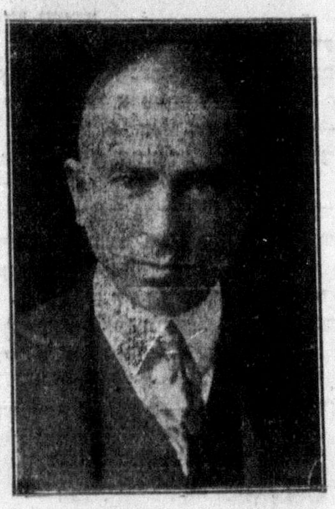

דייוויד דונקעלמאן

וועלכער האט ביינעשטייערט די גרעסטע סומע ביים באנקעט

פעטע מענשען זענען ניט קיין פארברעכער, זאגט געלערנטער

פוקאקא, יאפאן, מאי 28.

דר. קינזא סאזא, וועלכער איז א סאניטאציע-עקספערט אין א היגען פריזאן, האט היינט באקומען אן עהרען-דיגרי. פאר זיינע פארשונגען וועגען דעם מענשליכען כאראקטער.

אלס דזשייל דאקטאר האט ער שטודירט טויזענטער קרימינאלען, און ער איז געקומען צום שלוס, אז די מעהרסטע פעטע מענשען זענען ניט נענייגט צו פארברעכען, נאר די ערגסטע פארברעכער זענען דוקא שלאנקע און מאגערע. אויב א פעטער מענש איז אפילו באגאנגען א פארברעכען, איז איהם גאנץ לייכט צו רעפארמירען, האט ער דערקלעהרט, אין זיין טעזיס וואס ער האט צוגעשטעלט צום אימפעריאלען אוניווערזיטעט דא.

קעניג קאראל וויל ניט אויפנעהמען מיראנעסקו'ן

בוקארעסט, מאי 28.

דער רומענישער קעניג קאראל האט זיך נעכטען אנטזאגט צו אויפנעהמען אויף אן אודיענץ דעם געוועזענעם פרעמיער מיראנעסקו. דער געוועזענער פרעמיער איז דער פיהרער פון דער נאציאנאלער פויערים פארטיי.

צוג אויפגעהויבען פון טאנאדא

פארגא, נ. ד., מאי 28.

א טארנאדא, וועלכער איז גאנץ פלוצלונג געקומען, האט אויפגעהויבען אין דער הויך א צוג פון דער נארטערן פאסיפיק אייזענבאהן, און נאכדעם ארונטערגעשליידערט דעם צוג צוריק. איין פערזאן איז געטויט געווארען און 22 פארוואונדעט.

ענגלאנד וועט אויספארשען פאלעסטינע אידער ענטוויקלונגס פלאן וועט באטראכט ווערען

לאנדאן, מאי 28, (איטא).

דערקלעהרענדיג אז א געוויסע פארשטענדיגונג איז דערגרייכט געווארען צווישען די מיטגלידער פון דער אידישער אגענטור און דער בריטישער רעגירונג, באמערקט היינט די „דזשואיש קראניקל", אז די רעגירונג האט זיך אונטערגענומען צו אויספארשען גענויער דאס לאנד איידער דער פאלעסטינע ענטוויקלונגס פלאן וועט ווייטער דיסקוטירט ווערען.

די „קראניקל" גיט דערביי צו, אז די אויספארשונג וועט ניט זיין פארטיג בעפאר 1932, און אז אין יעדען פאל וועט די פארלאמענטס הסכמה ניט פארלאנגט ווערען פאר דער 12 און א האלב מיליאן דאלאר ענטוויקלונגס הלואה איידער א פולשטענדיגע דעטאלירטע „סורוועי" וועט ניט זיין פארענדיגט.

דיסקוטירענדיג עדיטאריעל וועגען דער צוקונפטדיגער ציוניסטישער פיהרערשאפט, דריקט אויס די „דזשואיש קראניקל" די מיינונג, אז ווייצמאן איז דער אויסשטעהענדער פערזאן אלס פיהרער, און אז קיין פאסיגערער איז אויף זיין פלאץ ניטא.

6 פייערלייט שיער אום געקומען אין גרויסען פייער

א פייער וואס האט נעכטען פארנאכט אויסגעבראכען אין די מאונטקלעיר אפארטמענטס אויף סט. קלעיר עוועניו וועסט, האט שיער אומגעבראכט אלע שכנים ווען דאס פייער האט אומבאמערקטערהייט, זיך פארשפרייט איבער אלע זייטען פון דער געביידע.

זעקס פייערלייט זענען שיער אומגעקומען פונ'ם גערויכטען רויך וועלכער האט זיך ארויסגעשפארט פון די אפענע פענסטער און טירען. עס האט גענומען א גאנצע היבשע ווײלע ביז עס איז געלונגען צו אויסלעשען, אדער ברענגען דאס פייער אונטער קאנטראל.

דער שאדען פון דער שרפה ווערט אפגעשאצט צו באטרעפען ארום דרייסיג טויזענט דאלאר.

פאשיסטען צורייסען בילד פון פויפסט פיוס דעם עלפטען

רוים, מאי 28.

נאך אויל אויפ'ן פייער, אין די באציהונגען צווישען דעם וואטיקאן און דער איטאליענישער רעגירונג, איז היינט צוגעגעבען געווארען, ווען א גרופע „שווארץ העמדלאך" האט געשטורמט די געביידע פון דער קאטוילישער צייטונג „סיווילטא קאטאליקא", און ארונטערגעריסענדיג פון דער וואנט דארט אן אויל-בילד פון דעם פויפסט פיאוס דעם עלפטען, האבען זיי עס ארויסגעטראגען אויף דער גאס, צעריסען עס אויף פיצלאך און נאכדעם עס צוטרעמפעלט מיט די פיס.

„אט איז א פאררעטער צו זיין לאנד", האבען די פאשיסטען געשריען, טאנצענדיג אויפ'ן בילד פונ'ם פויפסט. די פאשיסטען האבען אויך אויסגעבראכען אלע פענסטער פון דער געביידע און פאראורזאכט אנדערע שאדען.

א גארניזאן סאלדאטען איז אוועקגעשטעלט געווארען ארום דעם טויער פון דעם וואטיקאן, צו היטען אז די פאשיסטען זאלען זיך איינוועניג ניט קענען אריינרייסען.

אונטערוועלט

שפאנענדער ראמאן פון שטענדיגען קאמף צווישען פארברעכער און געזעץ.

— פון —

מארק סארדעל

(נאכדרוקען פארבאטען)

(פארזעצונג)

— יא. מיר שפּילען — האט פעטריק געענטפערט אזוי ווי פריהער, אזוי ווי ער וואלט ניט געווען געניגט זיך אריינצולאזען אין א שמועס.

פונדעסטוועגען, אזוי ווי בלויז פון העפליכקייט וועגען, האט ער אין א ווייל ארום א פרעג געטאן:

— וואס איז נייעס, דיקס? וואס ברענגט דיך אהער?

דיקס האט אפּגעקלאפּט דעם אש פון סיגארעט און ניט ארונטערנעהמענדיג די אויגען פון פעטריק'ן האט ער געזאגט:

— קיין נייעס, גלאט אזוי ארויפגעקומען. אפשר האסטו עפעס נייעס, פעטריק?

— איך? — האט פעטריק געזאגט מיט אן אומשולדיגער מינע — פון וואנען זאל צו מיר קומען נייעס?

— איך האב געמיינט... — האט דיקס געזאגט און האט א קוק געטאן צום צווייטען דעטעקטיוו.

— האסט מיך געוואלט זעהן וועגען עפעס? — האט פעטריק א פרעג געטאן אין א ווייל ארום, אוועקלעגענדיג די קארטען פון דער האנט.

— וועל — האט דיקס געזאגט און האט א ווארף געטאן זיין סיגארעט — איך האב געטראפט, אפשר וועסטו קענען ארויסהעלפען א גוטען ברודער.

— ארויסהעלפען? — האט פעטריק איבערגעחזרט גאנץ קאלטבלוטיג — ענטיים. מיט וואס קען איך דיר דינען, דיקס?

— מיט אביסעל אינפארמאציע.

— אינפארמיישאן מיינסטו? מיט פלעזשור. וואס אזוינס ווילסטו וויסען?

— מיר האבען געפונען א מאשין, א טעקסי, דריי סקווער פון דאנען — האט דיקס געזאגט.

— א טעקסי? — האט פעטריק קאלטבלוטיג איבערגעפרעגט — וואס וויים איך פון א טעקסי?

— וועל — האט דיקס געזאגט — דו האסט א גאראדזש, האב איך געטראכט...

— ביי מיר פעהלען ניט קיין טעקסים.... — האט פעטריק איהם איבערגעשלאגען.

— עס קאן זיין אז מען האט זי ארויסגענומען אה דיין וויסען... — האט דיקס ווייטער געזאגט.

— דו האסט א טעות, דיקס — האט פעטריק געענטפערט — עס איז ניט פון מיין גאראדזש.

— ביזט זיכער?

— זיכער.

— פונדעסטוועגען . . .

— וואס?

— עס קען זיין, דו זאלסט א קוק טאן, וואלסטו זי אפשר דערקענט.

— א, איך וועל זיך ניט באמיען — האט פעטריק אויסגעפּען.

— איי עם סארי, פעטריק — האט דיקס געזאגט — איך האב געמיינט, דו וועסט מיר א טובה טאן.

— איך זאג דאך דיר, איך האב ערשט פריהער אפּגעטשעקט אלע טעקסים.

א ווייל איז געווען שטיל. קיינער האט ניט גערעדט. מיצי האט זיך אויסגעלעגט קארטען און האט געשיינט צו זיין פארטיעפט אין דער דאזיגער שפּיל. מיקי איז געשטאנען זהינטער פעטריק'ן אזוי ווי א געטרייער הונט. פעטריק אליין האט ווידער גערויכערט, ארויסלאזענדיג א געדיכטען רויך דורך די נאזלעכער.

— וועל, קום ארויס מיט לשון! — האט ער פלוצלונג א זאג געטאן צום דעטעקטיוו — איך פארשטעה דאך, אז דו ביסט אהער געקומען ניט צוליעב דער טעקסי.

— דו ביסט א סמארט באי, פעטריק — האט דיקס געזאגט נאך א קורצען שווייגען — האסטו געהערט די נייעס פון היינטיגער נאכט:

— נייעס? — האט פעטריק א זאג געטאן מיט דער פריהערדיגער קאלטבלוטיגקייט — וואס פאר א נייעס?

— א פרישער האלד־אפּ.

— א האלד־אפּ? — האט פעטריק איבערגעפרעגט מיט אזא אומשולדיגער מינע, אז מען וואלט געקענט מיינען, ער האט קיינמאל אין זיין לעבען פון אזא זאך ניט געהערט.

— יא, א האלד־אפּ, און זעהר א געוואגטער — האט דיקס געזאגט.

— ניט געהערט! — האט פעטריק געענטפערט — שוין דא אין די פּייפּערס?

— איך ווייס ניט, אבער דאס איז ניט געווען גלאט אזוי א האלד־אפּ.

— וואס מיינסטו?

— א מענש איז דערשאסען געווארען.

— א מענש? — האט פעטריק אויסגערופען אזוי ווי ער וואלט געווארען נאך מעהר איבערראשט און האט זיך אזש א הויב געטאן פון בייגקעל — דאס איז דאך שרעקליך.

— יא, דאס איז שרעקליך — האט דיקס געענטפערט קאלטבלוטיג און האט ניט ארונטערגענומען די אויגען פון פעטריק'ן.

— וואו איז דאס געווען דער האלד־אפּ? — האט פעטריק געפרעגט.

— ליטל ראק האטעל.

— א סך געלט פארנומען?

— א. דאס געלט איז ניט וויכטיג.

— וואס דען?

— דער מענש.

— דער דערשאסענער?

— יא.

— ווער איז ער געווען?

— א וואזשנער מענש געווען.

— א וואזשנער?

— יא.

— ווער פארט? דו מאכסט מיך נייגעריג, דיקס.

— וועל, הער זיך צו, פעטריק — האט דיקס געזאגט און האט זיך צוגערוקט נעהענטער צום טיש, און קוקענדיג פעטריק'ן שארף אין די אויגען — איך מוז געפינען דעם שולדיגען...

— דו ביזט נערוועז, דיקס — האט פעטריק געענטפערט קאלטבלוטיג און האט געמיטליך באגעגענט דיקס'עס שארפען בליק — אבער ווער איז ער, דער דערשאסענער?

— שערברון.

— ווער, ווער?

— שערברון. פאלים אינספעקטאר שערברון...

— פאלים אינספעקטאר שערברון?.. — האט פעטריק אויסגערופען מיט בלאסע ליפען, און צום ערשטען מאל פאר דער צייט פון'ם שמועס האט זיין פנים א נערוועזען צוק געטאן. ער האט געפיהלט ווי זיין הארץ האט זיך א צאפּעל געטאן, און כאטש ער האט געוואלט אנהאלטען זיין פריהערדיגע גלייכגילטיגקייט, כדי אפּצונארען דיקס'ן, האט ער אבער געפיהלט, אז ער וועט דאס איצט ניט קאנען.

(ווערט פארזעצט)

בלויז נאך 14 טעג

זייט באקליידט און געדענקט צוויקעלס

מיר מוזען פארקויפען פון דעם סעזאן אן איבער סטאק פון מוירטשענט טיילאר ווארעם פאר סוטס און קאוטס, פיינסטע קוואליטי, אונטער קאסט פרייז. מיר וועלען אויך גלייך צושניידען ווען פארלאנגט. איהר קענט אויך האבען געמאכט צו ארדער קאוטס און סוטס, זעהר גוט און ביליגע פרייזען.

נוצט אויס די געלעגנהייט.

אויך פארקויפען מיר טרימינגס זעהר ביליג. קומט און איבערצייגט אייך.

צוויקעל 606 דאנדעס סטריט וועסט.
טריניטי W 3122.

4594-5-31)

א. לעווסאן
דער גוט באוואוסטער
פלאסטערער און קאנטראקטאר

צו אלע בילדערס אין טאראנטא, נעהמט אן דזשאבס. קיין דזשאב צו קליין אדער צו גרויס.
עסטימייטס פריי.
טעלעפאן טריניטי W 2357
124 מארקהאם סטריט

קארפענטער

פאר אלערליי קארפענטער ארבייט, הויז ארבייט, פעקטארי ארבייט, פראנט סטארס, ווראנדעס און הארדוואוד פלארס.
א. געלמאן
989 דאנדעס סט. וועסט
טעלעפאן טריניטי 3934.

לעא לערמאן
וויאלינסט (פון מאסקווע)
וועט געבען לעסאנס דורך דעם זומער.
די צוויי פעהיגסטע אומזיסט.
75 בלור סטריט, איסט
טעלעפאן קינגסדייל 6803

ארדערט אייערע
סיינס
פון דעם גוט באוואוסטען אידישען סיין פיינטער, 19 יאהר אין טרייד.
לואיס ווינער
309 ספעדינע עוו.
נעבען דיארסי סט.
טעל. טריניטי 1431
ביליגע פרייזען און שעהנע ארבייט.

אונטערזוכט אייערע אויגען, און קריגט די ריכטיגע גלעזער. דער איינציגער ספעציאליסט, וועלכער איז אויטאריזירט פון גאווערנמענט אלס האבען זיך פאראיינגט צו מאכען א
אפטאמעטריסט
און אפטישען
דר. הענרי הערריס
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדינע)
אפען ביז 9 אוהר אין אווענט.
Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. near Spadina
Open until 9 p. m.

צו פאררענטען

צו פארענטען 3 גרויסע שעהנע רומס און סאן רום, אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, סינק. 15 טשווירטשהיל עוו. נעבען אסינגטאן. לאמבארד 3532.
4613-5-31)

צו פארענטען א סטאר מיט 5 רומס באד רום, הארדוואוד פלארס, פאסיג פאר א גראסערי אדער מילך ביזנעס. אין 684 קאלעדזש סטריט. פרעגען האדסאן 9232.
4644-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון דריי אדער 4 רומס, הארדוואוד פלארס, אלע קאנוויניענס, קאפבארדס, גאראדזש אויב נויטיג. גלייך אריינצומופען. 177 יוקליד עוועניו.
4565-5-26-29-31)

צו פארענטען א טייל פלאץ אין פעשאן בילדינג, 3-טען פלאר, פאסיג פאר קלאוקס, אדער פרעס מאנופעקטשורינג. פרעגען קאפיטאל דרעס קא. 130 ספעדינע עוועניו.
359-5-31)

גרויסע געלעגנהייט

צו פארענטען א סטאר, 282 ספעדינע עוו. פאסיג פאר א קאפעל, פיקסטשורס און עקוויפמענטס פאר א דעליקאטעסען, אדער לאנטש רום, גוטע געלעגנהייט. טעלעפאן עלגין 2028, מר. גראס.
356-5-31)

ווילסאקס לייק

צו פארענטען א 5 רומיגען קאטעדזש עלעקטריק לייטס, פול סייז סקרינד ווארענדע, פרייוועט ביטש, פישינג און ביידינג. טעלעפאן דזשאנקשאן 0210.
4620-5-31)

צו פארקויפען

צו פארקויפען ביליג עלעקטריק פיקסטשורס, פיאנא, טייבעלס, קאנטערס. 519 דאנדעס סטריט וועסט.
4567-5-31)

גוט - עסטאבלישטע ביזנעס צו פארקויפען, מיט א וואוינונג. שרייבט "זשורנאל" באקס 540.
4588-5-31)

ס. בוטשים לייגט און פינישט הארדוואוד פלארס, אלטע פלארס געמאכט ווי נייע. טעל. טריניטי J 6901.
4599-6-3)

מוז גלייך פארקויפט ווערען, קלינינג און פרעסינג ביזנעס מיט גוטער האפמאן מאשין. 300 דזשאונס עוו. פרעגען 466 פארלאמענט סטריט.
4628-5-31)

צו פארקויפען א הויז אין מיידזשר סטריט. אייגענטימער פארלאזט טאראנטא. טעלעפאן קינגסדייל 1716.
4614-5-31)

צו פארקויפען 2 גוטע סטארס, זעהר ביליג מיט אדער אהן סטאק. אורזאכע מר. טשערי געהט ארויס פון ביזנעס. 1046 בלור וועסט.
4616-5-31)

צו פארקויפען גענוצטע פורניטשור, כמעט ווי ניי, בעטען, דרעסערס און נאך הויז זאכען. פרעגען 52 לענארד עוו.
4623-5-31)

צו פארקויפען ביליג פאונטען, קאנטערס, עלעקטריק פיקסטשורס. פרעגען 562 דאנדעס וועסט.
4619-5-31)

5 דאלאר ברענגט אייך קיין מאנטרעאל אין א פארמאכטען אויטאמאביל. פארלאזט זונטאג פריה. 279 מיידזשאר סטריט.
4615-5-31)

לעסאנס אין ענגליש געגעבען. טעלעפאנירט קינגסדייל 7379.
4631-5-31)

צו פארקויפען אדער צו אויסבייטען פאר א הויז אן אייז-קרים פארלאר און טאבעקא סטאר, בעסטער קארנער אויף בלור. 1240 בלור וועסט. אורזאכע אויפ'ן פלאץ.
4636-5-31)

איבערצוגעבען מיין סטאר אין 358 קאלעדזש סט. איך מוז אין מיין אייגענעם בילדינג, גליצענשטיין.
4640)

דייטשער מאן זוכט ארבייט. לאזען וויסען 6 הענרי סטריט.
4637)

צו פארקויפען א גראסערי סטאר, 692 קאלעדזש סטריט, גאראנטירט צו מאכען גוטע ביזנעס. זעהר ביליג.
4641-5-31)

צו פארקויפען סעקאנד הענד סטאר גוטער פלאץ. פרעגען 201 יארק סטריט.
4633-6-1)

ראפעל

דער ראפעל פון דער ליידיס אוקזיליערי מחזיקי בני ישראל איז געראפעלט געווארען, מאי דעם 27-טען און דער נומער 548, מיס ל. ספּינעל, 107 מיידזשאר סטריט, האט געוואונען דעם זילבערנעם טיי סעט. האט בייגעשטייערט $3.00.
2665)

צו פאררענטען

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 גרויסע, ליכטיגע רומס, נייע דעקארירט, הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, אלע קאנוויניענס. פרעגען 18 ראקסטאן ראוד, נאהענט צו דאנדעס.
4568-5-31)

צו פארענטען א דופלעקס, 7 רומס, הארדוואוד פלארס, הייסע וואסער, פרענטש טירען, אלע קאנוויניענס. 388 מענינג עוו. פרעגען 387 מארקהאם סט. טעלעפאן טריניטי 7756.
4558-5-29)

צו פארענטען 2 שעהנע גרויסע ליכטיגע רומס מיט אלע קאנוויניענס. פרעגען 250 יוראן סטריט. טעל. קינגסדייל 0051.
4578-5-31)

צו פארענטען 2 אדער 3 רומס אין לאנג ברענטש. פרעגען טריניטי W 5720.
4602-5-31)

צו פארענטען א 4 רומיגען פלעט מיט אלע מאדערנע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, פיקסטשורס, ווינדע בליינדס, ניי דעקארירט, באזונדערע באד און טאילעט. פרעגען 448 יוקליד עוו.
4592-5-31)

צו פארענטען א געפוירנישט רום, אדער רומס, ניי דעקארירט, גוטער לאקיישאן. 370 בראנזוויק עוו. טעלעפאן קינגסדייל 5712.
4596-5-29)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, נייע הארדוואוד פלארס, ניי דעקארירט, ביליג רענט. 625 מענינג עוו. יעצט ליידיג. טעל. מעלראוז 1918.
4642-5-31)

צו פארענטען א שעהנע געפוירנישד רום מיט אלע קאנוויניענס אין אן אפארטמענט. פרעגען 182 פאלמערסטאן עוו. אפארטמענט 2.
4635-5-31)

צו פארענטען א פלעט, אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, סאן רום. 509 מענינג עוו. צווישען קאלעדזש און הארבארד.
4654-5-31)

צו פארענטען 2 פוירנישד רומס ביי א קאפעל אין א זומער קאטעדזש אויפ'ן לייק פראנט צווישען בעל יוארט און טענט סיטי, עלעקטריק. טעל. גלעדסטאן 0141.
4632-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאנוויניענס, גאראדזש אויב נויטיג. פרעגען 471 גרייס סט.
4630-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס ווינדע בליינדס, סינק אין קיטשען, טעלעפאן. יעצט ליידיג. פרעגען 431 יוקליד עוו. נארט פון קאלעדזש.
4629-5-31)

צו פארענטען סטאר מיט א וואוינונג, פאסיג פאר יעדער סארט ביזנעס, אין א מיטען ביזנעס געגענט, ביליג רענט. פרעגען ביי ס. הימעל, 195 דאנדעס סט. וועסט.
4627-5-31)

צו פארענטען פארקינג פלאץ פאר 50 קארס מיט א וואשינג און גריסינג סטענד אין דאון-טאון ביזנעס געגענט. ביליג רענט. פרעגען 392 פאלמערסטאן בולווארד.
4626-5-31)

צו פארענטען א גרויסארטיגען 4 רומיגען אפארטמענט דופלעקס, א גרויסער סאן רום מיט 10 ווינדאס, 2 ווראנדעס, אלע קאנוויניענס, גאראדזש אויב נויטיג. 36 לייקוויו עוו. אסינגטאן און דאנדעס.
4595-5-31)

צו פארענטען אן אפארטמענט מיט 5 רומס און היטעט סאן רום, ניי דעקארירט, אלע קאנוויניענס. 35 דאלאר. — טעלעפאן טריניטי F 8217.
4601-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, סינק אין קיטשען, אלע קאנוויניענס, 613 מארקהאם סטריט, נעבען בלור. טעלעפאן מעלראוז 7813.
4590-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס, אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, 55 אקספארד סטריט. טעלעפאן צום נוצען. טריניטי 6638.
4617-5-31)

צו פארענטען א שעהנע געפוירנישד רום, אלע קאנוויניענס, פאסיג פאר 2 מענשען, 269 מיידזשאר סטריט.
4621-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס און סאן רום, אלע קאנוויניענס, גאראדזש. 480 קראפארד סטריט צווישען קאלעדזש און הארבארד. טעל. לאמבארד 8047.
4609-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, הארדוואוד פלארס, בליינדס, אלע קאנוויניענס. 503 יוקליד עוועניו.
4608-5-31)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס, אלע קאנוויניענס, גאראדזש אויב נויטיג. 416 מארקהאם סטריט. מעלראוז 5443.
4639)

פארלאנגט

פארלאנגט א וואטש פרוי נאכצוקוקען נאך קראנקע ביי דער נאכט. פרעגען מ. בראון, סופעריגטענדענט פון מושב זקנים 31 סיסעל סטריט.
353-5-29)

פארלאנגט טיר-צו-טיר קענוועסערס צו פארקויפען הויז פוירנישינגס, קלאדינג א. ז. וו. גוטער פראצענט קאמישאן צו ריכטיגע מענער. פרעגען ר. ס. בענעט און סאנס, 740 באטהורסט סט.
4589-5-29)

א מיטעל יאהריגע פרוי, איז אן עקספּיריענסד קעכין, פארלאנגט א פאזישאן אלס הויזקיפער אדער קאמפאניאן אין שטאדט אדער קאנטרי. פרעגען טעל. טריניטי 5168 מרס. ס. ב.
4593-5-31)

א יונגער דייטשער מאן פארלאנגט צו טאן עני ארבייט. איז אן עקספּיריענסד עלעקטרישען, שאופער און גארדנער. — פרעגען 46 קעמעראן סטריט. טעלעפאן טריניטי F 1423.
4611)

20 יאהר עקספּיריענסד קארפענטער, סטאר פיקסטשורס רימאדלער, עקספּיריענסד הויז פיינטער, מעסיגע פרייזען. — טעלעפאנירט פרענקס, 42 סטעפעני סט. עלגין 0871.
4625)

א יונגע דייטשע פרוי פארלאנגט צו טאן אלערליי הויז ארבייט און וואשען, פון 8 ביז 5 פאר $2.50 מיט קאר פעיר, ביים טאג אדער א גאנצע וואך. טעלעפאן טריניטי 3016.
4610)

פארלאנגט אן עקספּיריענסד דרעזינער צו א גוט געהענדיגער קלאוק ביזנעס מיט א קליינעם אינוועסטמענט אלס פארטנער. שרייבט "זשורנאל" באקס 541.
358-5-31)

פינף טויזענט דאלאר צו מאנופעקטשורען א פאלשטענדיג נייע לייז אויפ'ן מארקעט. מיטעל-יאהריגער ביזנעסמאן, אדער דזשועלרי טרעוולער פארנעצוויגען. סעמפעלס אויף עקזיבישאן. — שרייבט "זשורנאל" באקס 542.
4622-5-31)

ערשטע קלאס אויטאמאביל מעכאניק, א דייטש, וועט אווערהאלען אייער קאר אין אייער אייגענעם גאראדזש, 10 דאלאר פאר א פיער צילינדער קאר און 15 דאלאר פאר א 6 צילינדער. ארבייט גאראנטירט. פרעגען וויליאם רייבל, 125 דזשאן סטריט. טעלעפאן ערעלייד 9623.
4541-5-24-29)

מאכט די אלטע
קאר ווי ניי
גלייכט אויס און פארבט אפּ
די פענדערס
סימאנייזט די באדי
אן ערשט קלאסיגע
ארבייט גאראנטירט
עסטימייטס געגעבען אויפ'ן
פארלאנג.
L. BACK & Co.
49 פערל סטריט
איסט פון יארק סט.
טראק באדי בילדערס.
טעל. עלגין 1643.

איך האב געלט צו לייען אויף
מארטגעדזשעס
ערשטע, צווייטע און דריטע
CHAS. COBLENS
423 יוקליד עוו.
טעלעפאן טריניטי W 3079
איך קויף אויך צווייטע מארטגעדזשעס

שפּייז פעקלאך
אייערע קרובים
אין רוסלאנד
חפץ האט אראנזשירט אין יוראפּ פארבינדונגען צושטעלען זיכער שנעל און ביליג שפּייז פעקלאך אין יעדען שטעדטעל אין רוסלאנד. אויסוואהל פון אלערליי שפּייזען. ביליגע פרייזען. פרישע שפּייזען געפּאקט אין יוראפּ.
קומט, שרייבט, טעלעפאנירט:
חפצ'ס שיפס קאנטאר
DOMINION TICKET OFFICE
143 קווין סט. וועסט
(עדלייד 5971)
געלט געשיקט. — שיפסקארטען, אינשורענס, מארגיידזשעס. — אימיזשן פייפּערס.

שפּאָרט

סערווירענדיג קעללאגג'ס קארן פלייקס מיט מילך פאר דעם קינדערשען אווענד מאלצייט. דייעטישענס זאגען אז עס איז א פיינער מאכל ... לייכט צו פארדייהען, גוט באלאנסירט. און עס שפּאָרט אין יעדער מוטער ארבייט און

צייט

קעללאגג'ס קארן פלייקס זיינען אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

Kellogg's
CORN
FLAKES

פיעל מחיה'דיגער ווען באזעסט מיט האניג.
געמאכט פון קעללאגג אין לאנדאן, אנט.

לאיערס דזש. גלעס און אי. פ. דיקלער
— פון —
גלעס, דיקלער און קא.
רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן עדלייד 1168 — 1169
אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק
געלט געליען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

טעלעפאן עדלייד 6201. הויז טעלעפאן מעלראז 6730.
לאיער פיליפ דאווידסאן
באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק א. ז. וו.
810 סטערלינג טאוער בילדינג
372 בעי סטריט
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגיידזשעס.
ספּעציעלע אויפמערקזאנקייט פאר קרימינעלע קייסעס.

אפיס:
45 ריטשמאנד סט. וועסט
705 סענטראל בילדינג
אפיס טעלעפאן:
וויווערלי 2211
הויז טעלעפאן מעלראוז 4718.
לאיער ב. וויינבערג ב.א.
באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.
מארגיידזשעס געקויפט.

די פאליסי פון „קוואליטעט צוערשט"
האט אויפגעבויט דאס ריזיגע געשעפט
"SALADA"
TEA
"פריש פון די גערטנער"

נייעס ביי אונז אין שטאדט

פאליאק ארעסטירט פאר אטאקירען 12 יעריגע מיידעל

וויליאם האנטשאנק, 26 יאהר אלט, א פאליאק פון סענטער עוועניו, איז נעכטען ארעסטירט געווארען פון דעטעקטיווס מק׳קעי און קראפארד, אויף דער באשולדיגונג, אז ער האט פארגוואלדיגט א 12 יעהריגע מיידעל. האנטשאנק האט זי איינגעלאדען שפאצירען, און ער האט זי גענומען אין א שיפעל, וואס ער האט געדונגען, און אין שיפעל האט ער זי אטאקירט.

ביי די צעירי ציון התאחדות

אין צוזאמענהאנג מיט דער דערנעהענטערונג פון ציון קאנגרעס, ארדנען די צעירי ציון איין שבת, 4 נאכמיטאג, אין איינענעם לאקאל, 393 ספעדיינע, א דיסקוסיע איבער דער צעירי ציוניסטישער פלאטפארם, מיט וועלכער זיי קומען צום קאנגרעס. אלע זענען געלאדען.

זונטאג, 12.30 נ. מ. האבען זיי אן ארויספאר.

דער קאנצערט, וואס האט געזאלט פארקומען זונטאג, דעם 24־טען מאי, איז אפגעלייגט געווארען אויף אן אומבאשטימטער צייט.

רעגיסטראציע אין פעדערייש׳אן קעמפס אפען

די פעדערייש׳אן פון די אידישע צדקה אנשטאלטען, וועט היי יאהר, פונקט ווי פריהער, אונטערשטיצען די דריי קעמפס פאר זומער: דעם קעמפ פון בני ברית ביים לייק קושישינג, וואס קען אויפנעהמען 480 אינגלאך, וואס האבען אנדערש ניט די געלעגענהייט ארויסצופאהרען אויף דער פרישער לופט; די מוטערס און בייבים רוה־הויז אין ברענטאן, וואס קען אויפנעהמען א 300 מוטערס און זייערע יונגע קינדער; און דעם מיידלאך קעמפ אין קעמפערטאון, וואס וועט באזארגען 240 אידישע מיידלאך מיט עטליכע וואכען זומער רוה.

רעגיסטרירען קען מען זיך שוין פאר אלע 4 קעמפס אין 218 סימקאָ סטריט.

משב זקנים קוויטירונגען

אויף דער חתונה, וועלכע איז פארגעקומען זונטאג, פ׳ נשא, דעם 24־טען מאי צווישען די פאמיליעס לובינסקי פון 51 הענרי סט. און סייגער פון 258 קראפארד סט. איז געזאמעלט געווארען אין הויז פון מר. לובינסקי די סומע פון $8.47 לטובת דעם מושב זקנים. פאר וועלכען די אינסטיטוציע ווינשט דעם יונגען קאפעל, אז זיי זאלען זיך עלטערען אין עושר וכבוד.

טאראנטאר מושב זקנים.
ס. הערריס, פרעזידענט.

2663)

דערוועהלט וויס פרעזידענט פון סאשעל סערוויס אינדעקס

דזשיי. י. אוילבוים, עקזעקוטיוו דירעקטאר פון דער פעדערייש׳אן פון אידישע צדקה אנשטאלטען, איז דערוועהלט געווארען אלס וויס־פרעזידענט פון דעם סאשעל סערוויס אינדעקס פון טאראנטא.

דזשיי. י. אוילבוים.

די אינסטיטוציע ווערט אויסגעהאלטען פון דער שטאדט טאראנטא און פון די אידישע פילאנטראפישע אינסטיטוציעס. א דאנק דעם אינדעקס ווערט פארשפארט דאס פיעלמאליגע אויספרעגען פון אפליקאנטען, וואס ווענדען זיך אין פארשידענע פילאנטראפישע אינסטיטוציעס, און עס ווערט אויך געהאלטען א גענויער רעקארד פון די, וועלכע נויטיגען זיך אין הילף. מיט דער הילף פון דעם סאשעל סערוויס אינדעקס באנוצען זיך דער פאלקס פאראיין, די אידישע קינדער היים, די אידישע "ביג בראדערס" און "ביג סיסטערס", ווי אויך דער פאמיליע וועלפעיר ביורא פון דער פעדערייש׳אן.

שפיעל פלעצער און לעקציעס אין שווימען דורכ׳ן זומער

די באארד אף עדוקיישאן האט באשלאסען אנצופיהרען דעם זומער מיט 22 שפיעל־פלעצער פאר קינדער, און האט אנגעשטעלט אויפפאסער פאר זיי. זי האט אויך באשלאסען אנצופיהרען קלאסען פאר שווימען אין 10 סקולס. די שפיעל־פלעצער וועלען זיך געפינען אונטער דער אויפזיכט פון די אויפפאסער פון דעם 2־טען יולי, ביז דעם 27־טען אויגוסט. די און ציוויל׳ע ימים טובים.

לעקציעס אין שווימען וועלען געגעבען ווערען יעדען טאג פון 9.30 ביז 11.30 אין דער פריה פאר אינגלאך, און פון 2 ביז 4 נאכמיטאג פאר מיידלאך. א. סי סלייטער איז באשטימט געווארען אלס הויפט סופערווייזער פון די שפיעל־פלעצער, און ר. קענינג אלס הויפט סופערווייזער פון שווימען.

71 יאריגער איד שטארבט נאך 39 יאהר אין משוגעים הויז

אן אומגליקליך לאנג לעבען פון א אידישען אימיגראנט האט זיך נעכטען געענדיגט, ווען חיים דוד זוסמאן, 71 יאהר אלט איז געשטארבען אין שפיטאל בען אין שפיטאל פאר גייסטיג קראנקע, פאר גייסטיג קראנקע, אין טאראנטא.

זוסמאן איז אנגעקומען אין שפיטאל דעם 15־טען סעפטעמבער 1892, פון קאונטי דזשייל, וואו ער איז געווען א קורצע צייט, נאכדעם ווי ער איז פארהאלטען געווארען אין גאס פאר אומרוהיגען אויפפיהרען זיך.

אין משוגעים הויז האט מען באלד אויסגעפונען, אז זוסמאן האנדעלט פאלשטענדיג נארמאל, ווען ער זיצט ביי זיין ארבייט.

פון פאך א שניידער, האט מען זוסמאנ׳ען אריינגעגעבען אין דער שניידעריי אפטיילונג פון שפיטאל, וואו ער האט אפגעארבייט 39 יאהר. פאר דער גאנצער צייט וואס ער האט דארט פארבראכט, איז איהם קיינער ניט געקומען באזוכען, ער האט קיינמאל קיין בריעף ניט געקראגען, און קיינער האט זיך אויף איהם ניט נאכגעפרעגט. אלין וואס מען האט געקענט פון איהם אויסגעפינען, אויסער זיין נאמען, איז אז ער איז געקומען פון פוילען.

מיט דער לויה האט זיך פארנומען די „חסד של אמת".

אינדיאנער שיפעל פון 200 יאהר צוריק, צופעליג אויסגעגראבען

גראבענדיג די ערד פאר א גארטען אויף דעם פארם פון ליידי איטאן אין קינג טאונשיפ, האבען צוויי ארבייטער זיך אנגעשטויסען אויף א שיפעל, באגראבען אין דער ערד.

ווען דאס שיפעל איז אינגאנצען ארויסגענומען געווארען, האט זיך עס ארויסגעוויזען אלס אן אלטע אינדיאנער מלחמה קענו, 23 פוס לאנג און 32 אינטשעס ברייט, גענוג אריינצונעהמען 16 מענשען.

ווי מען גלויבט, ליגט דאס שיפעל שוין באגראבען איבער 200 יאהר, אבער זי איז אין א זעהר גוטען צושטאנד און גארניט באשעדיגט.

די מציאה האט א נאך גרעסערען היסטארישען ווערט, צוליעב דעם פלאץ וואו מען האט עס געפונען. מען זעהט אין דעם א ראיה צו פארשידענע היסטארישע סברות וועגען דעם וואסער וועג, מיט וועלכען עס האבען זיך באנוצט די אמאליגע אינדיאנער און די ערשטע ווייסע. דער וועג וואס האט געבראכט צו די אנטדעקונג פון די גרויסע אזערעס, און וועמען טאראנטא האט צו פארדאנקען איהר עקזיסטענץ.

שמואל לאנדוי

(פארזעצונג פון פיידזש 4)

ביסלעכווייז האט די מזרחי יוגנט אנגעהויבען זיך אויפקלייבען ארום דעם דאזיגען יונגען דענקער, און ער איז געווארען זייער מנהיג.

לאנדוי איז געווען דער שעפער פון החלוץ־המזרחי אין פוילען און ער איז גלייכצייטיג געווען דער דאזיגער וועלכער האט פראקלאמירט די אידעאלאגיע פון דער מזרחי יוגענד אונטער דער לאזונג פון "תורה ועבודה".

אין יאהר תרפ״ח איז לאנדוי געוועהלט געווארען אלס מיטגליעד פון דעם מרכז העולמי פון מזרחי און אלס מיטגליעד פון ציוניסטישען אקציאנס קאמיטעט און ער האט זיך באזעצט אין ארץ ישראל. דארט האט ער געפונען א ברייט פעלד פאר זיין ארבייט און האט געשאפען דעם וועלט פארבאנד פון צעירי החלוץ און הפועל המזרחי.

די צעירי מזרחי ארגאניזאציע אין טאראנטא אלס א טייל פונ׳ם וועלט פארבאנד, אפשאצענדיג די גרויסע מעשים פון לאנדוי דעם מנהיג און טרייען חבר, ארדנען איין צו זיין דריטען יאהרצייט א א גרויסען אזכרה אווענט זונטאג ט״ו סיון וואו עס וועט איבערגעגעבען ווערען א כאראקטעריסטיק פון דעם זעלטען אינטערעסאנטען טיפ וואס הייסט לאנדוי, וועלכער איז געווען געשעצט און געליעבט ביי זיין לעבען און וועמענס זכרון וועט זיין אייביג איינגעקריצט ביי די אלע וועלכע האבען איהם געקענט און געהאט די מעגליכקייט צוצוקוקען זיך צו זיין אונערמידליכער און אפפערפולער ארבייט.

אויפמערקזאם
סאלאוויי דער קוהלען דילער
האט זיך צוטיילט מיט׳ן פארטנער און ער געהט אריין אין די זעלבע ביזנעס אליין. גיט אייערע ארדערס צו; —
סאלוויי קאול קאמפאני
טעלעפאן לאמבארד 2306 —
4556-6-25)

קאוטס
צו פארקויפען אלערליי שעהנסטע גוירלס קאוטס, סייזעס פון 3 ביז 16 יאהר. אויך געמאכט צו ארדער.
פאר בארגיינס קומט אין 591 דאנדעס סטריט וועסט, מר. פינקעל.
2500-6-7

פיינטינג פייפער הענגינג
מיר מאכען אייערע אלטע הייזער אויסקוקען ווי נייע. — רופט אונז בעפאר איהר פייפערט אדער פיינט טעלעפאנירט גלייך טריניטי W 7304.
ניו יארק דעקארייטארס

זיי פארען אפט
מיט דער סטריט קאר

דער הויפט טייל פון אן אווענט פארגעניגען אין טעאטער איז דער אונטערהאלטונגס פראגראם.

די הויפט הוצאה פון דעם פארגעניגען פון דעם אונטערהאלטונגס פראגראם דארף נישט זיין די הוצאה פון קומען אהין און געהן אהיים.

ווען אייער פאהרען קאסט אייך מעהר, ווי סטריט קאר פעיר, איז די הוצאה צו גרויס אין באצוג צו דעם פרייז פון דעם אונטערהאלט.

ווען איהר פאהרט מיט דער סטריט קאר שפארט איהר גענוג אפ צו געהן נאך א מאל.

TORONTO TRANSPORTATION COMMISSION

דאבעליו. ט. א. מעקפעדען באשטימט אלס סופערינטענדענט פון באנק אף מאנטרעאל אנטעריא דיוויזשאן

די באנק אף מאנטרעאל אנאנסירט היינט, אז מר. דאבעליו ט. א. מעקפעדיען איז באשטימט געווארען אלס דער סופעראינטענדענט פון דער באנק׳ס טאראנטא דיוויזשאן, מיט איהר הויפט אפיס אין טאראנטא.

מר. מעקפעדיען, א געבוירענער אין טיווערטאן, אנט., האט אנגעהויבען זיין באנק־קאריערע אין לאנדאן, אנט., אין 1906, ווערענדיג אנגעשטעלט אין דער דאמאלסטיגער מערטשענטס באנק אף קאנאדע. פיער יאהר שפעטער ווערט ער באשטימט אלס אקאונטענט אין דעם אוקוויל ברענטש פון דער באנק, און נאכדעם אין דעם האנאווער ברענטש. אין 1914 ווערט ער דערהויבען צו אן אמט אין דעם הויפט אפיס פון דער באנק אין מאנטרעאל, וואו ער ארבייט אין דער צייט ווען די באנק ווערט פאראייניגט מיט דער באנק אף מאנטרעאל. פון 1922 געפינט ער זיך אין דעם אנטאריא סופעראינטענדענט׳ס דיוויזשאן פון דער באנק אף מאנטרעאל אין טאראנטא, און האט פארנומען דעם אמט פון געהילף סופעראינטענדענט פון דער דיוויזשאן פון אויגוסט 1925, ביז ער איז יעצט באשטימט געווארען אלס סופעראינטענדענט.

דעם לעזערס ווינקעל

חשוב׳ער רעדאקטאר פון באנייטען "אידישען זשורנאל":

אלס א שטענדיגער לעזער פון אייער צייטונג זינט זי איז געגרינדעט געווארען, וועל איך בעטען פלאץ אין אייער חשוב׳ער צייטונג, כדי צו באדאנקען אלע מיינע קינדער און פריינט, וואס האבען מיך אזוי איבערראשט מיט דער שמחה וואס זיי האבען איינגעארדענט דעם 24־טען מאי ביי מיין זוהן אין הויז צו מיין 70 יעהריגען געבורטסטאג.

די שמחה מיט אלע קליפערלעך, מיט עסען און טרינקען כיד המלך איז באשיינט געווארען פון מיין יונגענט פריינט יעקב קראקאווסקי, וואס האט די געסט און מיך אמוזירט ווי ער קען.

"איך וויל דאנקען מיינע קינדער, זיהן און איידעמס, און טעכטער און שניר, און פריינט פאר דעם גרויסען פארגעניגען וואס זיי האבען מיר פארשאפט און פאר דעם גרויסען כבוד וואס זיי האבען מיר אנגעטאן צו מיין 70 יעריגען געבורטסטאג.

איך גיב זיי די ברכה פון יעקב אבינו: "וידגו לרוב", און ווינש זיי גליק און הויכען עלטער.

פאטער און פריינד,
יעקב ב. ראזען.

פייפער הענגינג און פיינטינג
אייער אלט בעקאנטער פייפערהענגער און פיינטער נעהמט אן קאנטראקטס דזשאבס צו די ביליגסטע פרייזען. די בעסטע ארבייט גאראנטירט קיין דזשאב צו קליין אדער צו גרויס. עסטימייטס פריי. רומס געפייפערט פאר 6 דאלאר און העכער מיט מיין פייפער.
ספעציעלע אויססייד פיינטינג. רופט אונז איידער איהר זעהט אנדערע. לאידברוק 2350.
4192-6-7

גאלדענבערג׳ס כשר רעסטאראנט
באזונדערע פלעצער פאר
- מילכיגס און פליישיגס -
די אמת׳ע כ ש ר ה סיסטעם
עקזיסטירט זינט 1908.
275־273 ספעדיינע עוועניו. טעלעפאן טריניטי 0444.

דער צענזוס פון קאנאדע 1931

אין די ערשטע וואכען פון יוני וועט יעדע פאמיליע און יעדעס הויז אין קאנאדע באזוכט ווערען פון א פארשטעהער פון דער רעגיערונג מיט׳ן גרויסען נאציאנאלען ציעל צו נעמען דעם זיבעטען צענזוס פון קאנאדע.

דער צענזוס מיינט פאקטיש סטאק נעמען. דאס הייסט, עס שטעלט צו די אינפארמאציע וואס גיט א מעגליכקייט דער רעגיערונג און אנדערע, וואס זענען פאראינטערעסירט אין דער אנטוויקלונג פון דעם לאנד, צו שאפען פארטגעשריטענע פאליסים פאר׳ן גליק, באקוועמליכקייט און פראספעריטי פון אונזער פאלק.

די גאנצע צוגעשטעלטע אינפארמאציע איז שטרענג קאנפידענציעל. און די בעאמטע פון דער רעגיערונג זענען אונטערגעווארפען צו שווערער שטראף אויב זיי וועלען ארויסגעבען וועלכע עס איז אינפארמאציע וואס איז זיי געגעבען געווארען פון די איינוואוינער אין לאנד, צו אימיצען אויסער דער רעגיערונג.

נאכמעהר, עס האט גארנישט צו טאן מיט טעקסעס, אדער מיט געצוואונגענעם סקול באזוך, אדער מיט אימיגראציע, אדער עהנליכעס; און די רעגיערונג אליין קאן עס נישט נוצען אויסער פאר סטאטיסטישע צוועקען.

דער רעגיערונגס פארשטעהער וועט שטעלען די זעלבע פראגען צו יעדען; און עס איז אייער חוב אלס אן איינוואוינער פון דעם לאנד צו ענטפערען שנעל און פינקטליך. די רעגיערונג איז זעהר נייגעריג אויסצומיידען צו צווינגען וועמען עס איז צו ענטפערען, אבער זי איז בכוח עס צו טאן אין די געצעהלטע פאלען, ווען פערזאנען וועלען זיך אפזאגען.

ארויסגעגעבען פון
האנ. ה. ה. סטיווענס, מיניסטער.
דעפארטמענט אף טרייד און קאמערס, אטאווא.

דערפארענער איטאליענישער קאנטראקטאר
מאכט אלערליי צעמענט ארבייט פארשטאפטע דריינס פאריכט. טשימנים פאריכט.
זעהט זיך מיט: —
מ. אבאט
509 אסינגטאן עוועניו
טעלעפאן טריניטי 5138.

אף טו דעיט
$2 טאקסידא $2
צו רענטען
אויך קאמפליט אוטפיטס
מיר גיבען א שעהנעם דרשה געשאנק צו חתנים, וועלכע ברייננגען אויך זייערע מחותנים.
— פריימאן ברידער —
571 יאנג סטריט קינגסדייל 3270.

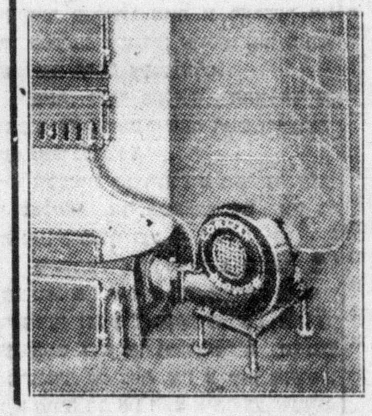

קויפט נישט קיין קוהלען ביז איהר זעהט א
קארמאן „בלאוער"
10% רעדאקשאן פון רעגעלען פרייז דורך דעם מאנאט.
שפארט געלט, צייט און קוילען.
טעלעפאנירט אונז און מיר וועלען עס דעמאנסטרירען
קארמאן אינזשינירינג קא.
81 פארטלאנד סטריט
טעלעפאן עלגין 1428 און עלגין 1429

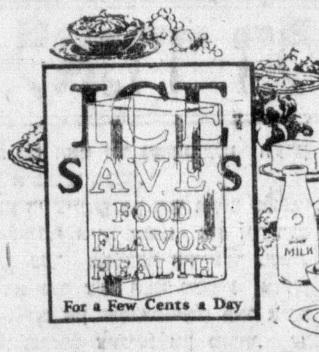

ICE SAVES FOOD FLAVOR HEALTH
For a Few Cents a Day
MILK

Lake Simcoe Ice
מאכט באקאנט
נייע נידעריגע פרייזען
25 פונט אייז 12ס.
דעליווערט אין אייער אייז באקס ווי פריהער
Lake Simcoe Ice & Fuel
LIMITED
KINGSDALE 6181
H. J. FAIRHEAD, Pres.

די גלייכבארעכטיגונג פון דער אידישער פרוי אין עמק יזרעאל

(א בריעף פון ארץ ישראל)
פון ירוחם לעווין.

גלייך אין אנהויב פון אידישען ישוב אין עמק־יזרעאל (בערך מיט 10 יאהר צוריק), האט די פרוי ארויסגעוויזען איהר אקטיוויטעט און אידעאליזם צוזאמען מיט'ן מאן. ווען מען האט די ערשטע צייט געוואוינט אין געלטען, ווי די אמאליגע תנ"ך קינדער, האט די פרוי געליטען פון ווינט און קעלטען גלייך מיט'ן מאן. אלע גלגולים פון עמק — פון דעראבערען א וויסטע, זומפיגען פלאץ ביז'ן פארוואנדלען איהם אין א בליהענדיגער געגענט, א ציערונג פון דער גאנצער לאנד, די אלע עטאפען און אנטוויקלונגס שטופען האט דורכגעמאכט די אידישע פרוי אדער די "בחורה", ווי זי הייסט אין דער אומגאנגס־שפראך, מיט ניט ווייניגער מסירת ־ נפש און טריישאפט ווי דער מאן.

ביים איצטיגען צושטאנד פון עמק זיינען פאראן אזעלכע ווירטשאפט־צווייגען אין וועלכע די פרוי האט אפילו דעם מאנאפאל אין זייער אנטוויקלונג. די פרוי איז ארוים פון דער קיך (די לעצטע צייט הערט זיך אפט א רוף "צוריק אין קיך אריין", אבער די מאדערנע קיך באקומט גאר אן אנדער פנים דורך איהר נייער, וויסענשאפטליכער באזע) און זי איז אוועק אין גארטען און אין פעלד, אין שטאל און אין הינער־שטייג. אין פיעל, זעהר פיעל שטעלען און מעלקערייען ליגט דער הויפט יאך פון דער ארבייט און אויפזיכט אויף דער פרוי'ס קאפ. הינער ־ צוכט למשל — א גאנץ נייער צווייג אין דער אידישער ווירטשאפט פון לאנד — ליגט איננאנצען אין דער פרוי'ס הענט. ווען די אינסטרוקטארען אפטיילונג פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע לאדעט פון צייט צו צייט איין אויף א "פגישה" די אלע עופות־האדעווער, זעהט מען זעלטען מענער צווישען די פארזאמעלטע. דאס רוב קומען זיך צונויף פרויען — פון אינדיווידואליסטישע מושבים אדער קאלעקטיוויסטישע קבוצות פון מיידלאך ־ פערמעס, אדער קינדער ־ דערפער.

אויך אויפ'ן געביט פון קינדער־האדעווען האבען די קבוצות איינגעפיהרט דעם פרינציפ פון "קאלעקטיווער דערציהונג". די מוטער ווערט פריי פאר איהר ארבייט און דאס קינד געפינט זיך תמיד אונטער דער אויפזיכט פון ספעציעלע פלעגערינס. אין די מושבים אמת ליגט דער "צער גידול בנים" אויף די מוטערס, אבער דער גן־ילדים, וועלכער עקזיסטירט אפילו אין קלענסטען ישוב־פונקט, איז א גרויסער מיטהעלפער אין דער דערציהונגס ארבייט פון פריהסטען עלטער אן. אויפ'ן געביט פון געזעלשאפטליכען לעבען איז דאך ניטא וואס צום ריידען. די פרוי קען ווילען און געוויילט ווערען אין אלע ארטיגע און צענטראלע ארבייטער ארגאנען.

דער אויספיהר איז, אז דע פאקטא איז די פרוי גלייכבארעכטיגט ווי גלייכבאטייליגט אויף אלע געביעטען פון לעבען.

עס איז אבער געקומען די צייט, אז די פרויען גלייכבארעכטיגונג זאל אויך פראקלאמירט ווערען "דע יורע" — אין די אויגען פון גאנצען אידישען ישוב און אנטקעגען דער גרויסער ציוניסטישער וועלט. די פראגע האט זיך דערוועקט בעת'ן אינטערשרייבען דעם פארטראג צווישען דער אידישער אגענץ און די קאלאניסטען, וועלכע האבען זיך איינגעארדנט מיט נאציאנאלע מיטלען. ביז איצט האט עס געהייסען, אז די נייע קאלאניסטען זיינען די "קעסט קינדער" פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. עס איז אבער דאך געקומען די צייט, ווען די קאלאניסטען קענען שוין זיך מתחייב זיין אנצוהויבען צאהלען אויפ'ן חשבון פון זייער חוב — די סומעס וועלכע זיי האבען באקומען אויפ'ן אויפבוי פון זייערע ווירטשאפטען. צווישען ביידע צדדים ווערט געשריבען א"פארטראג", אין וועלכען עס רעדט זיך וועגען די טערמינען פון די צאהלונגען, די גרוים פון די צינזען א. א. וו. אויך דעפינירט ער די רעכט און פליכטען פון די קאלאניסטען און אגענץ געגענזייטיג. כפר יחזקאל איז באשטימט געווארען אלס ערשטער פונקט פון אונטערשרייבען די פארטראגען. עס איז קיין וואונדער אויך ניט. דער דארף געפינט זיך אין שכנות פון וואסער קוואלען (עין חרוד), דא איז אויך געפלאנצט געווארען א פרדס פון גרייפ־פרוכט, וועלכער וועט ווי מען האפט געבען א גאנץ נייעם אויסזעהן דעם ווירטשאפטליכען פנים פון דארף. מיט איין ווארט — דא זיינען די איינוואוינער פיעל ווייניג איינגעפונדעוועט און עקאנאמיש פארפעסטיגט, מעהר ווי ערגעץ אנדערש־וואו. וויצמאן'ס זכות איז געווען בייצוזעהן דעם פייערליכען אקט פון אונטערשרייבען די ערשטע פארטראגען אין כפר יחזקאל ערב פסח תרצ"א. צוזאמען מיט איהם זיינען געקומען נאך הויכגעשטעלטע ציוניסטישע געסט. אין דער פריה פאר'ן אנקום פון די געסט, האט זיך אנגעהויבען א גערודער אין דארף: די פרויען בונטעווען און זיי ווילען מאכען אן "עיכוב החתימה".

זייער פאדערונג פון לאנג איז געווען: אויף דעם פארטראג זאלען זיין געחתמ'עט מאן און פרוי צוזאמען.

ערשטענס וועט דורכדעם עפענטליך דעמאנסטרירט ווערען די גלייכבארעכטיגונג פון דער פרוי. צווייטענס וועט זי דורך דעם טאקע זיין ניט נאר פאקטיש נאר אויך יורידיש א גלייכע בעל־הבית־טע אויף דער ווירטשאפט. אויסער פרינציפיעלע מאטיווען זיינען אויך געווען דערביי פראקטישע. אין פאל ווען די פאמיליע צושיידט זיך, וועט די פרוי שוין ניט דארפען בלייבען ארויסגעווארפען אונטערען טיהר. אויך לגבי ירושה וועט די פרוי ניט דארפען קיין באזונדערע רחמים, ווייל אויף איהר נאמען וועט זיין פארצייכענט די ווירטשאפט.

די חברים פון כפר יחזקאל האבען אויך אנערקענט די גערעכטיגקייט פון דער פאדערונג מצד די פרויען, אבער זיי האבען ניט געוואלט צו צושטערען דעם פייערליכען מאמענט.

צום סוף איז באשלאסען געווארען, אז כל זמן עס איז ניט אנערקענט געווארען די רעכט פון 2 אונטערשריפטען און עס מוז אונטערשרייבען בלויז איין פערזאן זאל דעמאנסטראטיוו אונטערשרייבען אויף אייניגע קאנטראקטען בלויז די פרוי. אזוי איז טאקע געווען. בעת דער ערשטער חתימה האבען זיך טאקע אונטערגעשריבען אייניגע מענער און אויף צוויי קאנטראקטען צוויי פרויען.

דער חתמענען זיך איז איבערגעריסען געווארען אינמיטען, ביז עס וועט ניט דערליידיגט ווערען די "פרויען פראגע". מען האט אפעלירט מיט יורידישע מאטיווען, אז די 2 אונטערשריפטען־סיסטעם וועט אפשוואכען דעם אלגעמיינעם ווערט פון "פערטראג".

די פרויען פון כפר יחזקאל האבען אבער באשלאסען אין דער פראגע ניט נאכצוגעבען.

זיי צו הילף זיינען געקומען די פרויען פון גאנצען געגענט, ווי אויך דער ארבייטערינס ראט". לעצטענס איז די פראגע דערליידיגט געווארען אויף א גינסטיגען אופן. די ציוניסטישע עקזעקוטיווע האט זיך בעראטען מיט יוריסטען, וועלכע האבען גארניט געהאט צו זאגען געגען דער געזעצליכקייט און צוועק־מעסיגקייט פון 2 אונטערשריפטען.

די פאזיטיווע לייזונג פון דער שטרייט פראגע האט ארויסגערופען צופרידענהייט אין לאגער פון די פרויען אין עמק און בכלל צווישען די ארבייטער פרויען אין גאנצען לאנד.

אין ארץ ישראל — א לאנד, וואו עס הערשען נאך די אראבישע טערקישע געזעצען, וואו די פרוי איז א געזעלשאפטליך־מיטגליעד פון דער 2־טער מדרגה, — אין דער לאנד געהט דער אידישער ארבייטער ישוב פאראוים זיין באזונדערע וועג, וועלכע פיהרט צו פאלקאמער גלייכבארעכטיגונג פון אלע טיילען פון דער געזעלשאפט אהן אונטערשייד פון געשלעכט אויף אלע געביעטען פון לעבען.

ווי אזוי א. שטיינבערג איז פארמשפט געווארען צום טויט

די געהיימניש פון דעם מארד דעם 5־טען מערץ, 1930 אין גאלדבערג'ס מצבה פלאץ. — די שפורען וועלכע האבען געפירט צום מערדער. — שטיינבערג ווערט ארעסטירט און באפרייט. — פאליציי זוכט א מאן מיט א גרויען מאנטעל.

פון שמש

פיער מאל איז אייבראם שטיינבערג'ס לעבען געשטאנען אין קאן. פיער מאל האט שטיינבערג, וועלכער זיצט יעצט אין טויטען־הויז פון דאן דזשייל אין טאראנטא, געהאפט, אז זיין לעבען וועט געראטעוועט ווערען, און אלע פיער מאל איז ער אנטוישט געווארען.

צוזאמען מיט שטיינבערג'ן האבען פיער מאל געהאפט זיין פרוי, זיינע קינדער און אלע זיינע קרובים, אז אויף זייער פאמיליע וועט ניט פאלען דער מארד־פלעק, אבער אלע האפענונגען זענען אויסגעלאשען געווארען. דער סופרים קאורט פון קאנאדע האט ארויפגעלייגט די לעצטע לאפעטע ערד און אויף אייביג איז אברהם שטיינבערג געשטעמפעלט אלס מערדער, מיט א קין צייכען, ווייל ער האט דערמארדעט זיין אייגענעם פלימעניק, סעם גאלדבערג.

שטיינבערג'ס איינציגע האפנונג יעצט איז דער גאווערנאר־דזשענעראל, בעסער געזאגט, דער פעדעראלער יוסטיץ מיניסטער, האנארייבעל גאטרי, וועלכער קען פארבייטען די טויט־שטראף צו לעבענסלענגליכע געפענגעניש. די פראגע איז צי וועט עס דער מיניסטער טאן.

סענזאציאנעלער מארד און סענזאציאנעלע פראצעסען

דער גאלדבערג־מארד, פאר וועלכען אברהם שטיינבערג, דעם דערמארדעטענ'ס פעטער, שטעהט אין שאטען פון דער תליה איז געווען דער סענזאציאנעלסטער און דער געהיימניספולסטער אין דער געשיכטע פון אנטאריא. די גאנצע געשיכטע פון דעם מארד לייענט זיך ווי א סענזאציאנעלער ראמאן, וועלכער איז געבוירען געווארען אין דער פאנטאזיע פון א שרייבער.

דער ערשטער אקט פון דער בלוטיגער סענזאציע האט זיך אפגעשפילט מיטוואך דעם 5־טען מערץ, 1930 אין מצבה פלאץ פון גאלדבערג און שטיינבערג אויפ'ן קארנער דאנדעס און סט. פעטריק סטריט, טאראנטא.

דאס פלאץ, וואו דער מארד איז באגאנגען געווארען איז זעהר א שמאלער, און באשטעהט פון צוויי אפטיילונגען (דאס איז וויכטיג פאר די ווייטערע איינצעלהייטען פון דער טראגעדיע) אין איין אפטיילונג איז געווען דער ארבייטס־פלאץ, דאס איז געווען די אפטיילונג, דורך וועלכער מען איז אריין פון גאס. אין דער צווייטער אפטיילונג האט מען ניט געקענט אריין סיידען מען איז דורכגעגאנגען דורך דער ערשטער.

נאך א זאך איז וויכטיג צו געדענקען, אז די פאדערשטע זייט פון דער געביידע, דאס הייסט, די גאנצע זייט אויף דאנדעס סטריט, באשטעהט, אויסער דער טיר פון צוויי גרויסע פענסטער, דורך וועלכע מען קען זעהן אלעס וואס עס קומט פאר אינעווייניג.

דער מארד

מיטוואך, דעם 5־טען מערץ, 1930, ארום 6.45 א זייגער פארנאכט, איז א מאן פארביינגעגאנגען דעם גאלדבערג־שטיינבערג מצבה פלאץ און האט דורכ'ן פענסטער באמערקט אז אינעווייניג ברענט.

ער האט גלייך אפגערופען די פייערלעשער און האט ניט געווארט ביז די פייערלייט זענען געקומען, נאר איז אוועקגעגאנגען.

ווען די פייערלייט זענען אנגעקומען, האבען זיי געפונען, אז די טיר פון פלאץ איז געווען פארשלאסען. ווען זיי האבען אויפגעבראכען די טיר און האבען פרובירט אויסלעשען דאס פייער, האבען זיי זיך אנגעשטויסען אין א מענשליכען קערפער, וועלכער איז געווען א האלב־פארברענטער. ביז די פייערלעשער האבען אויסגעלאשען די פלאמען אויפ'ן מענשליכען קערפער איז דאס פנים פון דעם מענשען געווען אזוי צוברענט, אז עס איז אונמעגליך געווען צו דערקענען ווער דאס איז.

פון די פארברענטע קליידער אויף דעם מענשליכען קערפער האבען די פייערלעשער פארשטאנען, אז דאס איז ניט קיין געוועהנליכער אומגליקספאל, ווייל די קליידער זענען געווען איינגעטונקט אין גאזאלין. די פאזיציע, אין וועלכער דער טויטער קערפער פון דעם מאן איז געלעגען, האט מען געקענט זעהן, אז מען האט דא ניט צו טאן מיט קיין געוועהנליכען ענין, און די פייערלעשער האבען גערופען די פאליציי.

די געהיימנים פארגרעסערט

ווען קאראנער דר. מ. א. קראפארד איז אנגעקומען אויפ'ן פלאץ, צוזאמען מיט דער פאליציי און די ערשטע אונטערזוכונג איז געמאכט געווארען אויפ'ן פלאץ האט מען אויסגעפונען, אז דער מאן איז פריי־הער דערשאסען געווארען. א קויל איז דורכגעשאסען געווארען דורכ'ן לינקען שליף אין קאפ און איז ארויס דורך דער רעכטער זייט.

עס האט זיך אויך ארויסגעוויזען, אז נאכדעם ווי דער מאן איז דערשאסען געווארען אין א זיצענדיגער פאזיציע ארום זיין דעסק, איז ער ארומגעלייגט געווארען מיט פאפיער, זיינע קליידער זענען באגאסען געווארען מיט בענזין, אדער גאזאלין, און ער איז אונטערגעצונדען געווארען.

דער שרעקליכער טאט איז באגאנגען געווארען צו פארדעקען די שפורען פון דעם פארברעכען.

די ערשטע פראגע האט זיך געשטעלט: ווער איז דער אומגליקליכער?

אייבראם שטיינבערג ארום פלאץ

די פאליציי איז ארוים זוכען די בעלי בתים פון מצבה פלאץ. פון נאכפרעגען האבען זיי זיך דערוואוסט, אז די בעלי בתים פון געשעפט זענען שטיינבערג און די גאלדבערגס. אין יענעם שרעקליכען טאג זענען אין שטאדט בלויז געווען שטיינבערג און סעם גאלדבערג. די פאליציי איז אוועק צו שטיינבערג'ן אהיים, און האבען איהם דארטען ניט געפונען. שפעטער האט א דעטעקטיוו איהם געפונען ארום דעם מצבה פלאץ צווישען דעם גרויסען עולם, וועלכער האט זיך צוזאמענגעלאפען צום פייער.

דעטעקטיווס האבען שטיינבערג'ן אריינגעפירט אין מצבה פלאץ און דער קאראנער האט איהם געפרעגט צי ער וויסט ווער דער פארברעכער איז.

— דאס איז סעם גאלדבערג — האט שטיינבערג געענטפערט.

— פון וואנען ווייסטו דאס? האט איהם דער קאראנער געפרעגט. מען קען דאך דעם מענשען ניט דערקענען.

שטיינבערג האט געקוועטשט מיט די אקסלען און געענטפערט:

— איך ווייס, דאס איז סעם גאלדבערג.

א ווייטערע אונטערזוכונג האט באוויזען, אז יענעם טאג זענען אין פלאץ געווען: שטיינבערג, סעם גאלדבערג און א מצבה קריצער. דער לעצטער האט דאס פלאץ פארלאזען פינף א זייגער פארנאכט נאך דער ארבייט. מיט א האלבער שטונדע שפעטער איז שטיינבערג אוועק, איבערלאזענדיג גאלדבערג'ן, וועלכער איז געזעסען ביים דעסק און האט איבערגעקוקט געוויסע בילס.

שטיינבערג איז גענומען געווארען פון דער פאליציי אויף א פארהער און נאך עטליכע שטונדען אויספרעגען איהם, האט מען איהם אפגעלאזען.

פאר דער פאליציי האט זיך געשטעלט די פראגע: ווער האט דערמארדעט גאלדבערג'ן?

זוכענדיג שפורען צום מערדער, האט די פאליציי זיך אנגעשטויסען אין די פאלגענדע באווייזע:

מיטוואך, פאר זיבען א זייגער, אין דעם טאג פון מארד, נאך איידער די פייערלעשער זענען אנגעקומען, און איידער מען האט געפונען גאלדבערג'ס טויטען צוברענטען קערפער, איז א מאן געקומען צו א היגען רב און האט איהם דערציילט, אז אין גאלדבערג'ס מצבה פלאץ האט אן אומגליק געטראפען, א מאן איז עלעקטרירט געווארען דורכדעם וואס ער האט זיך צוגערירט צו אן עלעקטרישען דראט, און ער בעט דעם רב, ער זאל זיך משתדל זיין ביי דער פאליציי מען זאל דעם טויטען ניט פאלמעסען.

דער מאן וואס איז געקומען צום רב איז דער מאן, וועלכער האט דערמארדעט גאלדבערג'ן, דאס איז זיכער, ווייל קיינער אויסער דעם מערדער האט ניט געוואוסט, אז גאלדבערג ליגט א טויטער דארטען, אבער דער רב ווייסט ניט ווער דער מאן איז געווען.

ווער זשע איז געווען דער מאן, וועלכער איז צום רב געקומען?

שטיינבערג

עס איז פאר דער פאליציי געווען קלאהר, אז קוים וועט זי געפינען דעם מאן, וועלכער איז געקומען צום רב בעטען, אז דער טויטער גאלדבערג זאל ניט געפאלמעסט ווערען, איז די מארד געהיימניש געלייזט. ווי אזוי זשע געפינט מען דעם מענשען?

דער רב האט דערצעהלט דער פאליציי, אז צוליעב דעם וואס עס איז געווען בין השמשות, האט ער ניט געזעהן דעם מענשענ'ס פנים און האט פארזיכערט, אז ווען מען זאל איהם ברייננען פאר איהם נאך אמאל, וואלט ער איהם ניט דערקענט.

דעם רב'ס פרוי האט בלויז געקענט אנגעבען, אז דער מאן, וועלכער איז געקומען אין יענער צייט צום רב איז געווען אנגעטאן אין א גרויען מאנטעל און א גרויער "קעפ". פאר דער פאליציי איז געבליבען צו זוכען א מאן מיט א גרויען מאנטעל, און מיט א גרויער "קעפ". אין טאראנטא זענען דאך אבער דא אזוי פיעל מענשען מיט גרויע מאנטלען.

די פאליציי האט אויך געפונען א מאן אן אונגאר, וועלכער האט דער פאליציי דערצעהלט, אז זיצענדיג ביים פענסטער אין דעם פארנאכט פון מארד, האט ער געזעהן ווי א מאן אין א גרויען ראק איז צוגעקומען צום טיר פון מצבה פלאץ, האט געעפענט די טיר מיט א שליסעל און איז אריין. ער האט געזעהן דעם זעלבען מאן אביסעל שפעטער ארויסגעהן און באלד נאכדעם זענען די פייערלייט געקומען. דעם מאנ'ס פנים האט ער ניט געזעהן, אבער ער ווייסט אויך, אז אויסער דעם גרויען ראק איז ער געווען ארום פינף פוס די הויך.

די פאליציי, הייסט עס, האט שוין געהאט אויך א שפור, און דאס איז, אז דער מאן, וואס איז געווען מיט גאלדבערג'ן פאר זיין טויט, איז געווען א מאן, וועלכער האט געהאט א שליסעל צום טיר.

א חשד איז געפאלען ווידער אויף שטיינבערג'ן, ווייל ער איז געווען דער איינציגער אין שטאדט פון די שותפים, וועלכער האט געהאט א שליסעל צום טיר און די פאליציי האט איהם ווידער ארעסטירט, אבער ער איז ארויסגעלאזען געווארען אויף בייל. די פאליציי האט ווייטער געזוכט.

זוכענדיג האט די פאליציי געפונען די קויל מיט וועלכער גאלדבערג איז דערמארדעט געווארען.

(פארזעצונג מארגען.)

שמואל חיים לאנדוי ז"ל

פון ש. אבעללא.
(צו זיין 3־טען יאהרצייט).

מיט א טיפען שמערץ און טרויער האט די גאנצע ציוניסטישע וועלט בכלל, און די מזרחיסטישע יוגענד בפרט, אויפגענומען די ידיעה וועגען דעם טויט פון גרינדער און מנהיג פון דעם "הפועל המזרחי" ש. ח. לאנדוי ז"ל, וועלכער איז געשטארבען ט"ו סיון תרפ"ח אין ירושלים אין די בעסטע יאהרען פון זיין ארבייט, אין עלטער פון 36 יאהר.

ש. ח. לאנדוי איז געבוירען געווארען אין א קליין שטעדטעל אין פוילען, מאטשעוויץ, ביי א חסידיש רבנישער פאמיליע, וואו ער איז ערצויגען געווארען על ברכי תורה והחסידות. זיין התמדה און לערנען איז געווען אן אויסערגעוועהנליכע, טאג ווי נאכט האט ער עוסק געווען אין תורה, און שטענדיג האט ער נאר געזוכט נייע וועגען אין עבודת הבורא. אין זיינע איבערצייגונגען און השקפות איז ער געווען העכסט קאנסעקווענט, ער האט זיך באצויגען געמיטליך צו מענשען אפילו צו זיינע געגנער. ער האט אבער געקעמפט מיט דער גרעסטער ענטשלאסענהייט בשעת עס האט זיך געהאנדעלט וועגען זיינע איבערצייגונגען.

אין די צייטען פון דער וועלט מלחמה האט לאנדוי איינגעזאפט אין זיך דעם גאנצען צער פון דער אידישער נשמה, דער דאזיגער צער האט משפיע געווען אויף איהם און געפלאסטערט פאר איהם דעם וועג צום ציוניזם און מזרחי. ער האט געפיהלט דאס גאנצע ביטערקייט און מיאוסקייט פון גלות לעבען און האט געשטרעבט צו פרייהייט און ערלייזונג. ער האט אלזא געפונען פאר זיך א ברייט ארבייטס פעלד אויפ'ן געביט פון ציוניזם, אבער ווייל ער האט תמיד געשטרעבט צו שלמות, האט ער זיך ניט געקענט באגנוגענען בלויז מיט דעם אלגעמיינעם ציוניזם וועלכער פארמאגט אין זיך נאר דעם נאציאנאלען מאמענט איז ער דעריבער געקומען צום מזרחי און אויך דארט האט ער געזוכט דאס שלמות'דיגע. ער האט געזוכט די העכסטע עטיק צוזאמען מיט די אלטעגליכע מעשים. ער האט געוואלט א לעבען אין די וועגען פון דער תורה און איהר עטיק און דאס האט ער געפונען אין דער 'תורה ועבודה" באוועגונג.

דער ארבייטער וועלכער לעבט פון אייגענער ארבייט און וועלכער געפינט אין זיין ארבייט א פאלשטענדיגע באפרידיגונג און צוגלייך פיהרט ער א לעבען אויפ'ן יסוד פון דער אמת אידישער טראדיציע. דער דאזיגער ארבייטער איז ביי איהם געווארען דער סימבאל פון שלמות און רייכקייט און דאס שאפען פון א רעליגיעזער ארבייטער ארגאניזאציע "הפועל המזרחי" האט זיך לאנדוי איבערגעגעבען מיט לייב און לעבען, זיין גאנצע ענערגיע האט ער דעם ציעל מקדיש געווען.

בערך מיט דרייצעהן יאהר צוריק איז לאנדוי אריינגעטראטען אין מזרחי וואו ער האט גלייך פארנומען אן אנגעזעהענעם ארט אין דער פארטיי. ער איז געווען איינער פון די הויפט רעדנער אויף קאנפערענצען, דעלעגאט צו ציוניסטישע קאנגרעסען. ער האט געדיענט דער באוועגונג מיט זיין פעדער און מויל צו גלייך.

(פארזעצונג אויף זייט 3)

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PUBLICATIONS OF TORONTO LIMITED
N. FRIEDLAND, President
542 DUNDAS ST. WEST, Telephone Trinity 6830-6831
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto,
January 22nd, 1913
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO, ONT. 25

די באארד אף עדיוקיישאן האט ריכטיג געהאנדעלט

די מענעדזשמענט קאמיטע פון דער באארד אף עדיוקיישאן האט מיט א מערהייט צוריקגעוויזען די רעקאמענדאציע פון דעם הויפט סקול אינספעקטאר ה. ד. מאשיער צו דערלויבען די "ביבעל רידינג" אין די פאבליק סקולס.

דאס מעג באטראכט ווערען אלס זיעג פאר די אידען אין טאראנטא, וועלכע האבען אויפגעהויבען א גרויסען פראטעסט און אויך פאר די קריסטען, וועלכע זענען געגען דעם, אז די ביבעל זאל געלערנט ווערען מיט די קינדער אין די סקולס.

דער באשלוס פון דער מענעדזשמענט קאמיטע מיינט אבער ניט, אז מען וועט מיט די קינדער אין די טאראנטאר סקולס אין גאנצען ניט לערנען די ביבעל. דאס מיינט בלויז, אז עס וועט בלייבען ביים אלטען.

אין די טאראנטאר פאבליק סקולס איז ביז יעצט איינגעפירט, אז יעדער לערער האט געקענט פון אלטען אדער נייעם טעסטאמענט אויסקלייבען א קאפיטעל און פארלעזען פאר די קינדער. דארטען, וואו די מערהייט אין די קלאסען זענען אידען, קען דער לערער אויסקלייבען פון אלטען טעסטאמענט און די קינדער האבען דאס רעכט ניט אנוועזענד צו זיין ביי אזעלכע למודים.

די גוטע, פרומע פראטעסטאנטען האבען ניט געוואלט ליידען, אז די לערער זאלען זיין די, וועלכע קלייבען אוים טיילען פון דער ביבעל צו לערנען מיט די קינדער, און זיי האבען צוזאמענגעשטעלט דריי ביכער, אין וועלכע מען האט אריינגעשטעלט טיילען פון דער ביבעל פון נייעם און אלטען טעסטאמענט. און דאס האט מען באשלאסען זאל געלערנט ווערען מיט די קינדער.

דער הויפט אינספעקטאר פון די סקולס אין טאראנטא האט עס גוטגעהייסען און מען האט עס באדארפט אנהויבען לערנען אין די סקולס.

דערוויסענדיג זיך וועגען דעם האט "דער אידישער זשורנאל" אויפגעהויבען א פראטעסט. מיר האבען גערופען אלע אידען צו פראטעסטירען צו דער באארד אף עדיוקיישאן געגען איינפירען די ביבעל כרעסטאמאטיע אין די סקולס. הונדערטער אידען האבען אריינגעשיקט פראטעסטען.

מרס. אײדא סיגאל, די פארטרעטערין פון וואָרד 4 אין דער באארד אף עדיוקיישאן האט דעם קאמף אויפגענומען, און זי האט געזיעגט. אמת דער זיעג איז ניט קיין פאלשטענדיגער. די ביבעל ווערט נאך אין די סקולס געלערנט, אבער די צייט איז ניט ווייט פאר א פאלשטענדיגען זיעג, אין גאנצען אפצושאפען רעליגיעזען אונטערריכט אין די פאבליק סקולס.

רעליגיע איז א פריוואטער ענין און עס בלייבט פאר די עלטערען צו באשטימען, וועלכע רעליגיעזע דערציהונג זייערע קינדער זאלען באקומען.

דאס, וואס די באארד אף עדיוקיישאן האט צוריקגעוויזען דעם הויפט אינספעקטאר'ס רעקאמענדאציע, איז דער בעסטער באוויז, אז דער קאמף געגען לערנען די ביבעל אין די סקולס, האט געשלאגען ווארצלען און אז דער קאמף דארף פארגעזעצט ווערען.

מיר גראטולירען מרס. אײדא סיגאל מיט דעם זיעג וועלכען זי האט געהאט אין דעם קאמף געגען דער איינפירונג פון דער ביבעל כרעסטאמאטיע אין די שולען.

די מערהייט פון דער מענעדזשמענט קאמיטע האט ריכטיג געהאנדעלט.

דער פויפסט אין קאמף

נאך דעם לאנגען "פריוויליגען" גלות וועלכען דער פויפסט פיוס דער עלפטער, האט אויף זיך אליין געהאט גוזר געווען, איז געקומען פאר איהם די "פרייהייט". און דער פויפסט האט די דאזיגע פרייהייט זעהר מיאוס אויסגענוצט. אויפרייצענדיג געגען זיך כמעט די גאנצע וועלט אין דעם דאזיגען קורצען משך פון זיין זעלבסט־גענומענער פרייהייט.

נאך די אלע יארען פון שוויגען און פון זיצען איינגעשלאסען אין די ד' אמות פונ'ם וואטיקאן, האט דער פויפסט גערעדט. און ער האט ניט באגריפען אז אין דער צייט פון זיין לאנגען גלות האט זיך די וועלט באדייטענד געענדערט. ער האט ווארשיינליך ניט באגריפען אז די צייט, ווען דעם פויפסט'ס א ווארט איז געווען הייליג און דאריבער, ניט קריטיקירבאר, איז שוין לאנג פארשוואונדען.

האט ער זיך איינגעריסען מיט די סאציאליסטען. און דער פרעמיער פון דער מעכטיגער בריטישער אימפעריע איז יעצט ברוגז; האט ער זיך אויך איינגעריסען מיט דער נייער שפאנישער רעפובליק, און זיך געשאפען שונאים דארט. אנשטאט גוטע פריינט — א פשיטא שוין, דער סאוויעטער פארבאנד. מיט וועלכען ער איז קיינמאל ניט געווען אין קיין איבעריגס גוטע באציהונגען. און איינגעריסען האט ער זיך אויך מיט דעם עקסטרא רעכטען פליגעל — מיט דער פאשיסטישער מאכט פון זיין אייגען לאנד.

און — און וואס זעהען מיר איצט? דעם פויפסט בילד ווערט געטראטען מיט די פיס פון אויפגערייצטע פאשיסטישע מחנות. קלעריקאלע סטודענטען ווערען געשלאגען פון די פאשיסטען און בכלל האלט עס איצט ביי א דיפלאמאטישען ברוך אין די באציאונגען צווישען דעם וואטיקאן און דער פאשיסטישער רעגירונג אין איטאליע.

און דאס וואס עס קומט איצט פאר צווישען די פאשיסטען אין איטאליען, איז שוין אויך ניט גאר ווייט פון דער היטלעריסטישער דייטשלאנד, וואו די קאטוויליקען האבען דערקלערט אן אפענעם קאמף די פאשיסטישע היטלעריסטען.

אויף רעכטס און אויף לינקס, איז דער "הייליגער פארטרעטער" אויף דער ערד, איצט אין קאמף. אין פארלויף פון דעם קורצען משך פון זיין "פרייהייט" האט ער באוויזען צו געווינען פאר זיך די שנאה פון א האלבער וועלט, און די גלייכגילטיגקייט פון דער אנדערער האלבער וועלט.

דארף עס דינען דעם פויפסט אלס א לעקציע, אז קירך און שטאט קאנען מער ניט, און טארען מער ניט געהן האנט אין האנט; אז א גרעניץ מוז געצויגען ווערען צווישען דעם איינפלוס פון דער קירך אויפ'ן שטאט. און אז די צייט פאר דער דאזיגער אפזונדערונג איז איצט געקומען. דער פויפסט מעג שוין וויסען, אז די וועלט וויל מער ניט הערען זיינע קלוגע אדער נארישע עצות, ווען זיי רירען אן די פאליטישע אנגעלעגנהייטען פון א לאנד.

אונזער יוגענד

פינת הקטנים

אנגעפירט פון ליבע זיסער

וואס מאכט איר ?

פאַראַכטאַגען פרייטאָג, דעם ערשטען טאָג שבועות, האָבען די קריסטליכע איינוואוינער פון אונזער שטאָדט און לאַנד, אויך געפייערט א יום טוב — "עמפּייר דעי".

איך וויל דאָ נישט דערצעהלען איך וועגען דעם יום־טוב, וואָס ער איז און וואָס ער מיינט. נאָר ביי דעם יום־טוב איז פאָרגעקומען א פּייערונג, אין וועלכער אידישע קינדער האָבען אנטייל גענומען. איך מיין דעם פּאַראַד פון די "קאַדעטען". די סקול קינדער אין סאָלדאַטען קליידונג און אפילו מיט ביקסען, ווי אמת'ע סאָלדאַטען.

ווען די קינדער האָבען מאַרשירט, האָט מען געקענט זעהן, אז זיי זיינען זעהר שטאָלץ מיט זייערע אוניפאָרמען און מיט זייערע ביקסען. עס איז אויך געווען צו דערקענען, אז זיי קענען שוין באַלד אזוי גוט מאַרשירען און טראָגען ביקסען, ווי אמת'ע סאָלדאַטען.

האָב איך געוואָלט טאַקי וויסען, וואָס טראַכטען די קינדער וועגען דער גאַנצער זאַך. ווילען זיי זיין סאָלדאַטען ? וואָלטען זיי געוואָלט זיך לערנען צו זיין סאָלדאַ־טען ?

מיינט איהר, קינדער, אז מען דאַרף אין סקול אויך לערנען ווי צו שיסען אפשר אויך ? אָדער מען וואָלט געדאַרפט לערנען אנדערע זאַכען, וואָס וואָלטען קינדער ניט צוגעגרייט צו מלחמות, ווייל מיר האָבען קיין מלחמות ניט ליעב און מיר ווילען עס ניט האָבען ?

שרייבט מיר, קינדער, וואָס טראַכט איהר וועגען דעם. אויב איהר האָט מיט וועמען צו רעדען וועגען דעם, רעדט זיך דורך. אויב איהר באַלאַנגט צו א קלוב, אָרדענט איין א דעבאַטע וועגען דער טעמע און שרייבט אונז, וואָס איז ביי דער דעבאַטע געזאָגט געוואָרען.

מיר וועלען אייערע בריעף דאָ אָפּדרוקען, און אפשר וועלען מיר האָבען אונזער דעבאַטע וועגען דעם אויף אונזער זייט ?

די טעמע, זי זאָל זיין קלאָר איז : דאַרפען מיר, קינדער, זיך לערנען זיין סאָלדאַטען ? יא צו ניין ? און פאַר־וואָס ?

אמאל איז געוועזן

פון ליבע זיסער

אמאָל איז געווען א קליינינקער היניטעלע, האָט ער זיך צונויפגעדרעהט אין א בינטעלע און האָט זיך געלייגט שלאָפען אויף דער זון. וואָס איז ארויס דערפון ?

עס איז פון דערפון אזא מעשה ארויס :

עס האָט זיך איהם געחלומט אז ער איז שוין גרויס, און ער שפּיעלט זיך אצינד מיט א וואויל קינד. זאָגט ער צום קינד : לויף און א שטיק פלייש מיר קויף. האָט דאָס קינד איהם באַלד פלייש געבראַכט. האָט דאָס הינטעל פון פרייד זיך אזש צולאַכט. און האָט גענומען מיט די פיסעלעך פּאַטשען און אויף דער ערד זיך קאַטשען, ביז ער האָט זיך צוקלאַפּט און פון שלאָף זיך אויפגעכאַפּט.

זעהט ער, אז עס איז גאָרניט געשעהן — עס איז בלויז א חלום געווען. האָט ער זיין רויטען צינגעל ארויסגעשטעקט און געשמאַק זיך באַלעקט. און אזוי ווי גאָרניט האָט געטראָפען, איז ער צוריק איינגעשלאָפען.

מאַטאָריסטען...
גיט אַכטונג אויף סקולס

ווען איהר קומט נאָהענט צו א סקול — פאָהרט פאַמעליך. אָפּט געפינען זיך אין וועג קינדער, און קינדער זענען פון דער נאַטור נישט פאָרזיכטיג. געדענקט א קינד איז אייער פאַראַנטוואָרטליכקייט.

יעדען יאָהר פאַלען די קליינע קרבנות פון דרייווערס אומפאָרזיכטיגקייט, און עס איז אפשר נישטאָ קיין גרעסערע שטראָף פאַר קיין מאָטאָריסט ווי דאָס וויסען, אז זיין פאַרברעכערישע נאַכלעסיגקייט האָט צוגעשריבען נאָך איינעם אויפ'ן צעטעל.

עס געפינען זיך אויפשריפטען לעבען די מעהרדעסטע סקולס. זיי זענען געמאַכט געוואָרען צו באַשיצען די קינדער. זיכער ווילט איהר אויך געבען די קינדער שוץ, וואָס די אויפשריפטען דאַרפען זיי געבען.

פאָהרט פאַמעליך, ווען איהר פאָהרט פאַרביי סקולס.

ONTARIO DEPARTMENT of HIGHWAYS
GEO. S. HENRY, PREMIER OF ONTARIO & MINISTER of HIGHWAYS

ווינטער

פון הלל פרידמאַן

דער ווינטער איז געקומען,
מיט שניי באַדעקט די ערד.
די קינדער אין די שליטענס,
איינגעשפּאַנט ווי פערד.

איינער גיט א טאַנץ,
דער צווייטער — א געשריי,
א וואַרף זיך מיט'ן שליטעל
אין ווייכען, ווייסען שניי.

ניט לאַנג האַלט אָן דאָס שפּילען —
די נאַכט קומט אָן, אוי ווער !
די קינדער געהען שלאָפען
און חלום'ען פון שניי . . .

א פארשטערטער סדר

(א מעשה פון אן אנוסים־קינד)

פון י. פישאָווסקי
(קלאַס ו' פאַרבאַנד שולע)

מיר האָבען געוואוינט אין א קריסטליכען געגענט און דערפאַר האָבען מיר געמוזט זיך היטען שטאַרק פון אונזערע שונאים — די קריסטליכע שכנים.

עס איז ערב פּסח. יעדען טאָג קלייבען זיך ארום אונזער הויז קריסטען צו זעהן, אויב מיר מאַכען זיך גרייט פאַר פּסח.

ווי אַלע אידישע פאַמיליעס אין שפּאַניע, האָבען מיר אָפּגעהיט אונזערע ימים טובים און שבתים אין א קעלער, כדי ניט אריינצופאַלען אין די ביטערע הענט פון די קריסטען.

אונזער קעלער האָט ניט געהאַט קיין פענסטער און די טיהר איז געווען פאַרשטעלט מיט ציגעל.

די מאַמע איז פאַרנומען אין קעלער צוגרייטענדיג צום סדר. איך רייניג אויס מיינע אַלטע מלבושים, עס זאָל ניט בלייבען קיין ברעקעל אין די קעשענעס. און חזר מיר שטיל : "מה נשתנה", וואָס מיין טאַטע האָט מיך אויסגעלערענט.

מיין שמחה איז גרויס. ווען איך דערמאָהן זיך, אז אָט באַלד וועל איך זיצען ביים סדר און פרעגען די פיער קשיות.

דער טאַטע איז אהיים געקומען און מיר האָבען זיך געזעצט צום סדר. אַלעס אין קעלער איז געווען פאַר מיר ניי און אינטערעסאַנט. איך בין געווען שטאָלץ, וואָס איך בין א אידיש קינד.

שנעל און שטיל, האָט מיין פאָטער געזאָגט די הגדה, ווייל ער האָט מורא געהאַט, טאָמער וועט א קריסט אריינקומען און זעהן, אז מיר היטען אָפּ פּסח, וועט מען אונז זיכער פאַרמשפּט'ן צום טויט.

מיט פרייד בין איך צוגעגאַנגען און געעפענט די טיר פאַר אליהו הנביא. אָבער ווען איך האָב נאָר געעפענט די טיר, האָב איך דערהערט מענשען ריידען לעבען אונזער הויז. איך האָב זיך שטאַרק דערשראָקען און באַלד צוגעשלאָסען די טיר.

מיר זיינען שנעל ארויס פון קעלער. דער טאַטע און די מאַמע זיינען געווען בלאַס. מיר האָבען פאַרשטאַנען, אז מיר וועלען באַלד זיין צווישען די געפייניגטע.

א גרופּע קריסטען, ווי די ווילדע, זיינען אריין אין הויז מיט אן אַלטען גלח.

זיי האָבען גאָרניט געזעהן, אָבער דער גלח האָט געזאָגט, אז ער וועט קומען ביינאַכט און אונז אַוועקפיהרען.

מיר זיינען געבליבען שטיל. "וואָס טוט מען איצט ?" האָט מיין פאָטער געפרעגט.

מיר האָבען שוין ניט געקאָנט ענדיגען דעם סדר און זיינען געזעסען א גאַנצע נאַכט.

אין דער פריה איז צו אונז אריינגעקומען אן אַלטער איד און גערעדט מיט מיין פאָטער.

איך האָב געפרעגט מיין פאָטער, ווער דער מאַן איז ?

אָבער ער האָט געשוויגען.

שפּעטער האָב איך זיך דערוואוסט, אז דער אַלטער מאַן איז געווען מיין פאָטערס א פריינט, און ער האָט זיך פאַרשטעלט פאַר א גלח, כדי אונז צו ראַטעווען פון די הענט פון די קריסטען.

די פּסח נאַכט וועל איך קיינמאָל ניט פאַרגעסען.

ווער קען עס ?

נומער 7. נומערען אויפגאַבע.
(צוגעשיקט פון משה נ. וואַהלגעלערענטער)

אין 9 קעסטעלעך (3 ביי 3, ווי אין נומער 4) שטעלט אויס ציפערען פון 1 ביז 9 אזוי, אז וועלכע רייהע איהר זאָלט ניט צונויפרעכענען, זאָל זיך באַקומען 15.

אויב קינדער וועלען געפינען, אז דאָס איז צו לייכט פאַר זיי, אָדער אז זיי וויסען שוין דעם ענטפער פון לאַנג, וועלען זיי דערפאַר איבעראַכטאָג פרייטאָג טרעפען דאָ א שווערערע. אז זיי וועלען דאַרפען בעטען דעם טאַטען, ער זאָל זיי העלפען.

ענטפערס

נומער 4. העברייאישע אויפגאַבע.

נ	ד	ר
ר	ו	ת
א	ד	ס

געטראָפען האָבען :
בנימין לפידות, בעלא בלעכמאַן, דוד גורסקי, שרה פרידמאַן, שלום פאַרבער, יעקב בוימאַייל און משה וואַהלגעלערענטער.

נומער 5 שפּאַס רעטעניש.
א בלינדער פערד.
געטראָפען האָבען :
יעקב בוימאַייל, שרה פרידמאַן, בעקי עלעקסאַן און דוד גורסקי.

נומער 6. א קונץ
האַלט צו דאָס מיטעלסטע שטיקעל פּאַפּיר מיט א פינגער.
געטראָפען האָבען : יעקב בוימאַייל און בעקי עלעקסאַן (זי האָט עס צוגעקלעפּט ! — אויך גוט).

אין אונזערע בילדונגס אינסטיטוציעס

גראַדואירונגס באַנקעט פון פאַרבאַנד שול.

זונטאַג, 7 אזייגער אין אָוונט, וועט אין פאַרבאַנד הויז פאָרקומען א באַנקעט לכבוד די גראַדואירענדע פון דער מיטעל שול און פון קלאַס ו' עלעמענטאַר שול.

חבר פּ. גינגאָלד, דירעקטאָר פון צענטראַלען שולען קאָמיטעט פון א. נ. א. פּ. און פּ. צ., פון ניו יאָרק, קומט ספּעציעל צו דעם באַנקעט, ביי וועלכען ער וועט זיין דער הויפּט רעדנער.

פריינד פון דער וועלטליכער אידישער שול ווערען געלאַדען צום באַנקעט.

ערשטע גראַדואירונג פון פאַרבאַנד מיטעל שול.

פאָלגענדע תלמידים גראַדואירען יעצט די מיטעל שולע :

מרים בריק, פּערל טענענבוים, עלסי פריימאַן, שלמה צוקער, און חיים קירשענבוים.

די זעקס שילער האָבען פאַרענדיגט דעם 2 יאָהריגען קורס אין דער מיטעל שולע, וואָס האָט איינגעשלאָסען אידישע און העברייאישע ליטעראַטור, תנ"ך, אידישע געשיכטע, פּאָליטישע עקאָנאָמיע, געשיכטע פון פרייהייטס באַוועגונג, געשיכטע פון דער אידישער ארבייטער באַוועגונג א. א.

פאַר די גראַדואירטע פון מיטעל שול וועט קומענדען יאָהר דערעפענט ווערען העכערע קורסען, וואו די תלמידים וועלען פאָרזעצען זייער לערנען.

צווייטע גראַדואירונג פון עלעמענטאַר שול

פון קלאַס ו' פון דער פאַרבאַנד שול גראַדואירען יעצט 14 תלמידים, 10 אינגלאַך און 4 מיידלאַך. די פּראָפּאָרציע פון אינגלאַך און מיידלאַך אין העכסטען קלאַס פון דער עלעמענטאַר שול, ווי די צאָהל תלמידים בכלל איז זעהר א דערפרעהענדע דערשיינונג אין דער וועלטליכער שול באַוועגונג.

עס גראַדואירען די פאָלגענדע :

ברוך אַלסטער, חיים שלמה באַרקאָווסקי, אהרן לאַקס, וועלוועל לינדבוים, יצחק מאַנישעוויטש, בצלאל סאַנד, אסתר סיראַסקי, יהודית פּושאָווסקי, ציריל פּושאָווסקי, מרדכי פרידמאַן, לייבעל קירשענבוים, יצחק קעמען, משה רובינאָף און פייגעל שער.

כמעט אַלע גראַדואירטע וועלען פאָרזעצען זייער לערנען אין דער מיטעל שול.

אהבת הלאום

מאת משה רובינאָף.
מחלקה ו', בית ספר עממי של א. נ. א. פ.

בארץ צרפת נולד בשנת 1296 ילד להורים עניים. אביו קרא את שמו יעקב.

יעקב היה ילד בעל כשרון וגם תלמיד חרוץ. אביו למד אותו עברית, תנ"ך ואת ההסטוריה של היהודים. כשהיה יעקב בן תשע שנים היה חכם מכל ילדי העיר, וכולם אהבו אותו.

הגיעה שנת 1306 והמלך צוה, כי כל היהודים יעזבו את ארצו במשך חודש אחד. יעקב שמע את הפקודה הזאת ולא חפץ ללכת מן העיר אשר נולד בה. הוא ידע, כי אם ימיר את דתו ויהיה לנוצרי יוכל להשאר בארץ. והוריו אמנם עשו כך. הם היו לנוצרים בגלוי, אך בסתר שמרו את דת היהודים, אבל יעקב לא חפץ לעשות ככה. הוא אהב מאד את עמו, לשונו ומנהגי היהודים ואם יתנצר יהיה צריך לחיות כדרך הגוים אשר שונאים את עמו.

הוא בקש את הוריו שיעזבו את הארץ, אבל הם לא חפצו לעזוב את עשרם וללכת לארץ אחרת לחיות שם בעוני. אז עזב יעקב את אביו ואמו, אחיו ואחיותיו אשר אהב אותם וילך בגולה עם כל היהודים הנאמנים, אשר גרשו אותם מן הארץ.

מכתב אל המערכת

אדוני הנכבד !

שמחתי מאוד בקראי את דבריך, כי הקצעת בעתונך הנכבד פנה קטנה בעד ילדינו הקטנים, אשר בה נוכל להפגש פעם אחת בשבוע ולדבר בינינו לבין עצמנו את כל אשר יעלה על לבנו.

ועתה, אדוני, חפץ אני לפנות אליך בשאלתי הפעם. בתחילה אגיד לך, כי לומד אני בבית ספר "תחכמוני" ברחוב פּלמרסטון. במחלקתנו, אשר היא כמעט האחרונה, לומדים ילדים לא הרבה. לומדים אנחנו חומש עם פירוש רש"י, נביאים ראשונים ואחרונים, דקדוק וספרות.

יש בינינו כאלה האוהבים את הלמודים בכל מאודם, ומסורים הם אליהם בכל לבם. אינם מאחרים אף רגע מלבוא אל השיעורים, מאזינים לדברי המורה ומקשיבים לכל הגה מפיו יצא.

ויש גם כאלה המבקרים את החדר רק למלאות את רצון הוריהם, והם מבלים את עתם לריק, כי לבם נתון אל ה"יו־יו" יותר מאשר ללמודים העברים.

אבל יש ביניהם כאלה אשר הם חוטאים בעצמם ומחטיאים את אחרים ולא לבד שאין רוחם ונפשם אל השיעורים, אלא שבכל פעם הם מקיפים את המורה בשאלות טפלות כאלה :

"מה יתנו ומה יוסיפו לנו למודי החומש עם רש"י ? איזו תועלת נמצא בהם ?"

לשוא ישתדל המורה להבינם, כי תורתנו היא תורת חיים. היא תלמדנו לאהוב את כל אדם, כמו : "לא תשנא אחיך בלבבך", "ואהבתם את הגר", "כל אלמנה ויתום לא תענה", "כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו, עזב תעזב עמו", ועוד פנינים יקרים כאלה.

לחנם יתאמץ המורה לבאר להם, כי רבות סבל עם ישראל בעד תורתנו. ענו אותנו בכל ענויים קשים ומרים. העלו אותנו על המוקד, גרשו אותנו מעיר לעיר, וממדינה למדינה ואת תורתנו לא עזבנו. כי תורתנו נעתקה לכל השפות המתהלכות בכל הארץ, וכל העולם הנאור מתנהג על פי חקי התורה הזאת אך לבם ערל מהבין, והם באחת : ואיזו תועלת נמצא אנחנו בכל הלמודים האלה ?..

לכן אבקשך, אדוני "הנעים", אולי תואיל אתה לתת טעם אחר מספיק לסתם מקשנים כאלה ? אולי תמצא נמוק יותר מחכים. ויהיו דבריך תירוץ לא רק לילדי חדרנו, כי אם לרבים כאלה החפצים למצא תואנה להסיר את לב חבריהם מלמודיהם העברים. ואם רבים לא יבינו עברית, באר להם באידיש.

הקהה את שניהם, למען יקשיבו. יבינו ולא ישובו עוד לכסלה.

בתודה על כי נתת לבך לפטפוטי.
אלכסנדר בן מיכאל פורמן.
191 רחוב שאו.

מאת המערכת —

תשובתך ותשובת המורה על השאלה, שאתה נוגע בה במכתבך, נראית בעינינו מספיקות. ואם התלמידים המתעצלים ללמוד אינם נשמעים לדברי המורה, התחשוב שישימו לב לדברי ?

אפשר שבגליונות הבאים נציע לפני התלמידים עצמם לענות על השאלה : איזו תועלת נמצא בלמדנו את כתבי הקודש ?

ארץ ישראל

מאת דוד סילוורברג
(סניף התלמוד תורה רחוב קריסטי).

עכשיו היהודים בגלות בלי ארץ. אבל לפני שנים רבית גרו היהודים בארץ ישראל והם היו עשירים וחזקים. עכשיו הם חפצים לשוב לארצם. גם אנו העברים הצעירים בקנדה חפצים לראות את ארצנו בנויה. וגם פה בגלות אנחנו חפצים לדבר עברית כמו היהודים בארץ ישראל.

ומה טוב לעבוד וללמוד על שדות ישראל ! ויבא יום אשר גם אנחנו העברים מקנדה נלך לארץ ישראל.

צוויי לעקציעס פון פּ. גינגאָלד

(דירעקטאָר פון לעהרער סעמינאַר און די פאָלק שולען פון פאַרבאַנד און פועלי ציון, ניו־יאָרק.)

פרייטאָג, 8 אָוונט, מאי 29 איבער : **שלום עליכם'ן**	שבת, 8 אָוונט, מאי 30 וועגען : **מענשליכע אינסטינקטען און געוואוינהייטען**

אין פאַרבאַנד הויז, 24 סיסעל סט.
איינטריט 25 סענט.

זונטאַג, 6.30 אָוונט, מאי 31־טען וועט פאָרקומען דער

באַנקעט

לכבוד דער ערשטער גראַדואירונג פון מיטעל שול קלאַס און די צווייטע גראַדואירונג פון העכסטען קלאַס פון דער היגער פאָלק שול. אין פאַרבאַנד אינסטיטוט.

„גדיאל"

מאת מ. צ. ר. ה.

(המשך)

גדיאל שמע והנה פעמון מצלצל : ציל ציל ציל, ציל ציל ציל.

נשא גדיאל את עיניו והנה גמלים באים. ולכל גמל פעמון קטן בצוארו והפעמונים הקטנים מצלצלים : ציל ציל ציל. ועל הגמלים יושבים אנשים.

נגש גדיאל אל האנשים ואמר :
— ברוכים אתם לד' !

— ברוך אתה הילד ! — ענו האנשים. — מאין ולאן ילך נער קטן ?

ענה גדיאל ואמר : מכפר קטן אני, ואבי עובד את האדמה. ושמעתי אומרים, ירושלים עיר יפה היא. לכן אמרתי : אלך גם אני לירושלים, כי חפצתי מאד לראות את בית המקדש ואת הכהנים והלויים, ואת מלך ירושלים אני חפץ לראות.

ואיש זקן אחד, ושמו עזריהו, והוא חכם, יושב על אחד הגמלים.

אם כן, בא נא גם אתה עמנו. — ענה עזריהו. גם אנחנו הולכים אל העיר ירושלים.

שמח גדיאל שמחה רבה. עלה וישב על הגמל אצל עזריהו, והם נוסעים, נוסעים.

אט לאט, אט לאט, הולכים להם הגמלים והפעמונים הקטנים מצלצלים־מצלצלים. גדיאל קרא לעזריהו : אבי, ועזריהו קרא לו : בני.

גדיאל שאל את עזריהו שאלות רבות, ועזריהו ענה לו על כל שאלותיו.

הם נסעו כל היום ולעת ערב ישבו לנוח על הארץ.

עזריהו ספר לגדיאל על דבר ארץ הגלעד השמנה ועל שדותיה הרחבים, שמשם הם באים. ועל ירושלים העיר שלשם הם הולכים. וגדיאל שמע את הכל.

ירד השמש ולילה היה. בשמים נראו כוכבים רבים, והירח האיר את הלילה, והנה הם שומעים — איש הולך בשדה. נגש האיש אל היושבים בשדה ויאמר אליהם : ברוכים אתם לד' !

— ברוך הבא ! ענו עזריהו והאנשים אשר עמו.

— מאין אתה בא, ולאן אתה הולך ? שאל עזריהו את האיש.

— בא אני מירושלים, והולך אני אל ארץ נפתלי. — ענה האיש וישב אצל עזריהו על הארץ. האנשים הגישו לו לחם ויאכל. הם ישבו ודברו הרבה.

הם שכבו לישון, ועזריהו אמר אל גדיאל : — שכב אצלי, בני.

גדיאל שכב על הארץ אצל עזריהו ועזריהו כסא אותו בבגדו.

בלילה, הכל ישנים, וגדיאל איננו יכול לישון. חושב הוא מחשבות רבות, מביט אל הרקיע, מביט וחושב, חושב ומביט. והנה ראה גדיאל את האיש האורח קם בלאט, נגש אל הגמלים וחפץ לקחת דבר מה.

גדיאל פחד מאד. הוא חשב : האיש הזה הוא רשע, הוא חפץ לגנוב מן האנשים האלה. גדיאל ראה והנה האיש מביט הנה והנה ומוציא חרב מתחת בגדו, — הנה להרוג את האנשים האלה הוא חפץ ? — שאל גדיאל בלבו : — הוי, מה אעשה ?

והאיש הרשע הולך לו אט לאט, מסיר מן הגמל צרור אחד ועוד צרור אחר, ומסביב לילה. אין איש רואה ואין איש שומע, רק גדיאל . . .

(המשך יבא)

קיינער האט ניט ליב קיין דארע פרוי

קריגט־צו פונטען אין וואָג אין א פּאָר וואָכען מיט דעם נייעם **אייראָנייזד איסט** — א ספּעציעלע קאָמבינאַציע פון געטריקענטע ברויער'ס הייוועז און אייזען — אָדער צאָהלט גאָרניט.

טויזענטער מענשען זיינען איבערראַשט צוליב די שנעלע גוטע רעזולטאַטען, וואָס עס ברענגט דער נייער „אייראָנייזד איסט". זיי האָבען צוגעקראָגען פונטען פון גוטען געזונטען פלייש אין פאַרלויף פון א פּאָר וואָכען. מידע, שוואַכע, נערוועזע מענשען זיינען געוואָרען ענערגיש און שטאַרק. שלעכטע קאָמפּלעקשאָנס זיינען געוואָרען קלאָהר און ריין. מאָגען־פאַרשטאָפּונגען און שלעכטע פאַרדייאונגען זיינען פאַרשוואונדען. פאַרוואָס ווירקט „אייראָנייזד איסט" אזוי שנעל ? „אייראָנייזד איסט" איז צוויי מעדיקס אין איינעם — ספּעציעלער, וואָג־שאַפענדער געטריקענטער ברויער'ס הייוועז, און אייזען, וואָס גיט צו כוחות און פאַרבעססערט דאָס בלוט. דער הייוועז איז דער זעלבער וואָס ווערט באַנוצט צו מאַכען „מאַלט" און וואָס מאַכט „מאַלט" אזוי נאַרהאַפט. ער איז ספּעציעל אויסגעאַרבייט כדי צו קענען שאַפען וואָס מעהר פלייש. ער ווערט צוויי מאָל אויספּרובירט, כדי ער זאָל זיין גענוג קרעפטיג און ריין. ווערט גענוצט פון דאָקטוירים און אין גרויסע האָספּיטאַלס.

צו דעם קאָנצענטרירטען אויסגעטריקענטען ברויער'ס הייוועז איז צוגעגעבען דריי סאָרטען פון אייזען, כדי שנעל צו שאַפען גוט בלוט און אויפצומונטערען די נערווען און מוסקולען. דורך דעם ווערט „אייראָנייזד איסט" מעהר ווירקזאַם ווי ווען הייוועז און אייזען ווערען גענומען באַזונדער. ענטהאַלט ניט קיין קראַכמאַל, מעהל, אָדער זאַכען, וואָס פאַרשאַפען גאַז.

אויב איהר זענט אונטער דער נאָרמאַלער וואָג, נערוועז, מידע — אויב איהר ליידעט פון מאָגען־פאַרשטאָפּונג, שלעכטער פאַרדייאונג און אייער קאָמפּלעקשאָן איז ניט ריין — פאַנגט היינט אָן צו נוצען „אייראָנייזד איסט". באַטעמ'טע קליינע טאַבלעטען — האָט ניט קיין שלעכטען נאָכגעשמאַק ; פאַרשטאָפּט קיינמאָל ניט דעם מאָגען ; פאַראורזאַכט ניט קיין גאַז, אָדער שלעכטען אָטעם. ווערען קיינמאָל ניט קאַליע. איז גוט פאַר אַלעמען.

געהט נאָך היינט צו אייער נאָהנטען דראָג־סטאָר. קריגט א פולען־סייז טריטמענט פון „אייראָנייזד איסט" און נעמט איין די קליינע טאַבלעטען, אזוי ווי אָנגעוויזען. אויב איהר זענט ניט צופרידענגעשטעלט מיט שנעלע רעזולטאַטען, קריגט איהר גלייך צוריק אייער געלט פון מאַנופעקטשורער.

אויב ניט באַקוועם צו קויפען פון אייער דראַגיסט, שיקט $1.25 דירעקט צו
Canadian Ironized Yeast Co., Ltd.
Box 1323 Montreal, Que. Desk 2901

נייעס פון איבער גאנץ קאנאדע

רעטעט הויז פון פייער און פארברענט איר אייגען קינד

האל, קווי. מאי, 28.

די שנעלע האנדלונג פון מרס. ניקאלאס פארויא האט אפגעראטעוועט איר הויז פון פארברענט ווערען, אבער האט געקאסט דאס לעבען פון איהר פיער יאָהריג קינד.

ווען אן אפענע קעסטעל מיט פארב האט זיך אנגעצונדען האט מרס. ניקאלאס עס באלד א כאפ געטאן מיט איהרע הענט און עס ארויסגעווארפען דורך דער אפענער טיהר. זי האט ניט באמערקט, אז פיער יאריג מיידעלע, מארגארעט, שפילט זיך אין דרויסען ביי דער טיהר.

די ברענענדיגע פארב האט זיך אויסגעגאסען איבער איהרע קליידער און זיי באלד אנגעצונדען.

די פארצווייפעלטע מוטער האט באלד געפרואווט אראפרייסען די ברענענדע קליידער פון קינד, אבער זי האט שוין נישט באוויזען צו ראטעווען זי.

דאס קינד איז באלד געשטארבען אין האספיטאל. די מוטער האט אויך געקראגען שרעקליכע בראנדוואונדען אויף די הענט.

ביל וועגען בירגערשאפט געהט דורך צווייטע לעזונג אין פארלאמענט

ביל וועט געבען קלאהרע דעפיניציע וועגען קאנאדער בירגערשאפט. — ארדער אף קאונסיל וועגען עמבארגא אויף רוסישע געהילץ און קוילען שטארק קריטיקירט. — רעגיערונג באשולדיגט אין פארטיידיגען פריוואטע אינטערעסען.

„זאל קאנאדע איינפירען קריסטליכע פרינציפען אין איר אייגענער עקאנאמישער פאליטיק"

אטאווא, מאי 28.

האָנ. סי. ה. קאהאן, סעקרעטארי אף סטייט, האט נעכטען ביי דעם צווייטען לייענען פון דעם ביל וועגען בירגערשאפט, דערקלעהרט וועגען די ציעלען פון דעם ביל.

דער ביל דארף קלאהר געבען א דעפיניציע וועגען דעם, ווער עס קען הייסען א קאנאדער בירגער ("ניישיאנעל"). די ניט צונעפאסטקייט פון די ביז יעצטיגע געזעצגעבונג אין דער הינזיכט איז קלאר געווארען, ווען פיעלע הונדערטער אפליקאנטען פאר שאדען ערזאץ צוליעב אונגעזעצליכע האנדלונגען פון דעם שונא, האבען געמוזט זיך באנוצען מיט דעם אימיגריישאן אקט, כדי אויפצואווייזען אז זיי זיינען קאנאדער בירגער. אין דער צייט ווען מיט דעם קאנאדער אימיגריישאן אקט איז גארניט געמיינט געווארען ער זאל דארפען פעסטשטעלען דעם באגריעף פון "קאנאדער נאציאנאליטעט".

א צווייטער טעם וואס האט באוואויגען ארויסצוברענגען דעם ביל וועגען בירגערשאפט איז דער פאקט, וואס פיעלע נאטוראליזירטע אלס בריטישע בירגער, און דאך ווען זיי פארלאזען דאס לאנד אויף א יאהר צייט, ווערען זיי, לויט דעם ביז יעצטיגען אקט, ניט אריינגעלאזען אין לאנד.

דער ביל איז אהן אפאזיציע דורכגעגאנגען די צווייטע לעזונג.

א ביטערע אטאקע אויף דער בענעט רעגיערונג האט געמאכט העגרי בוראסא (אינדעפענדענט, לאבעל, קווע.) פאר איהר האנדלונג געגען רוסלאנד, בלויז צו באשיצען די אינטערעסען פון סער הערבערט האלט און די קוילען אינטערעסען פון סענאטאר לארן סי. וועבסטער פון מאנטרעאל".

דער ארדער אין קאונסיל וועלכער האט ארויפגעלייגט אן עמבארגא אויף רוסישען האלץ און קוילען איז געטאן געווארען, לויט בוראסא'ס מיינונג, ניט צוליעב קריסטליכע מאטיוון. "זאל קאנאדע איינפיהרען קריסטליכע פרינציפען אין איהר אייגענער עקאנאמישער פאליטיק". ער האט דערמאהנט די 50, 75 און 98 פראצענט דיווידענדס, וואס ווערען געצאהלט פון געוויסע קאמפאניס אין מאנטרעאל, און פארגליכען זיי מיט די שוידערליכע באדינגונגען אין וועלכע עס לעבען טויזענטער קאנאדער איינוואוינער.

"קאנאדע און די פאראייניגטע שטאטען, וואו דאס גאנצע רייכקייט ליגט אין די הענט פון געצעהלטע און א גרויסע צאהל געהט אוים פון הונגער, זיינען ניט בארופען צו לערנען מאראל אדער קריסטליכקייט צו אנדערע.

ראטעווענדיג די קויל און האלץ אינדוסטריעס פון דער רוסישער קאנקורענץ, האט די רעגיערונג אין דער זעלבער צייט איינגעלאדען די "רוסישע מערדער און אטעאיסטען" צו דער ווייץ עקספארטערס קאנפערענץ.

דער אמענדמענט, וואס בוראסא האט פארגעשלאגען ביי דער ענדע פון זיין רעדע פאדערט ער אויף דעם פארלאמענט זיך ארויסצוזאגען געגען דער וואקסענדער פראקטיק פון דער רעגיערונג צו באשליסען מיט ארדערס אף קאונסיל, אלס א פארגוואלטיגונג פון דעם פרינציפ פון א פאראנטווארטליכער רעגיערונג.

LOEW'S

היינט און די גאנצע קומענדע וואך.

די בארימטע אקטריסע

נארמא שירער

— אין —

"סטרענדזשערס מעי קיס"

צו אלע אידישע גראסערי לייט אין טאראנטא

אזוי ווי אייך איז באוואוסט די שלעכטע לאגע, אין וועלכער די גראסערי־לייט געפינען זיך, האט

די היברו ריטייל גראסערי אסאסיאיישאן

באשלאסען צו רופען א

מיטינג אויף מאנטאג אווענט

דעם 1־טען יוני, 7 א זייגער פארנאכט

אין 350 דאנדעס סטריט וועסט

ביים מיטינג וועלען באטראכט ווערען פלענער ווי אזוי צו פארבעסערען די לאגע פון די גראסערי־לייט. עס וועלען אויך איבערגעגעבען ווערען אלע איינצעלהייטען וועגען שליסען פריה די גראסעריס (אורלי קלאוזינג).

קומט אלע, און קומט אין צייט. עס איז אין אייערע אינטערעסען.

היברו גראסערס אסאסיאיישאן,

מר. ווינשטיין, סעקרעטאר.

דער משרד הרבנים

פאָדערט אויף אלע אידישע בעקער צו קומען אין ציון האל

מארגען פרייטאג,

3 א זייגער נאכמיטאג

מען דארף אלע בעקער, די כשרה בעקער וועלכע באקען ניט אום שבת. און אויך די וועלכע באקען אום שבת. קיינער זאל ניט פעהלען צו קומען אין צייט.

משרד הרבנים.

דייעביטיקער און אנדערע שוואכע ליידענדע קראנקע

פארצענערט נישט אייער געזונט. די רפואה ווארט אויף אייך. ליינט נישט אפ. עס שטעהט: החיים ומות ביד הלשון. איהר וועט באקומען צוריק אייער געזונט, אייער ענערגיע, אייערע קרעפטען, ריינע געדאנקען און פעסטען מוט, ווען איהר וועט עסען פון די געבאקענע און געקאכטע שפייזען געמאכט פון די וואונדערליכע ריינע האלטהאלא מעהל, אנאליזירט פון די גרעסטע פראפעסארען פון יונייטעד סטייטס, און אויך אין טאראנטאר דזשענעראל האספיטאל.

העלטהאלא מעהל פארמאגט נישט קיין צוקער, קיין סטארטש און קיינע שעדליכע שטאפען. בלויז די בעסטע נאהרונג, וואס דער מענשליכער קערפער מוז האבען.

וועגען מעהר איינצעלהייטען קומט אין 294½ קאלעדזש סטריט, וועט איהר זיך אלעס ריכטיג איבערצייגען.

העלטהאלא מעהל, ברויט און אנדערע געבעקסען באקומט איהר ביי די

קאלעדזש דייריי 294½ קאלעדזש סטריט

טעלעפאן קינגסדייל 4615.

געבאקען ביי מר. גליטשטיין,

אייגענטימער פון בראנזוויק קאפע, 358 קאלעדזש סטריט

טעלעפאן: קינגסדייל 8038.

צו באקומען ביי מר. גליטשטיין אין סטאר.

אויך קאנטרי ארדערס ווערען פינקטליך דעליווערט.

וועגען ריכטיגקייט פון העלטהאלא מעהל פרעגט נאך ביי מר. יאזעף ראוו, 419 יוקליד עוועניו. טעלעפאן: טריניטי 7693 W.

א'מ'ש.

J. BURSTEIN & CO.

ARTIST DECORATORS

PAINTING - PAPER HANGING CONTRACTORS

ספעציאליסט אין דעקארירען היימען, טעאטערס, שולען א. ד. ג. מיט די לייטעסט סטייל גלייזינג און דעזיינינג ארנאמענטאל פריי האנט ארבייט. די בעסטע מאלערייען פון לאנדשאפטען. אויך וואונדערבארע סטאקא ארבייט. קיין דזשאב איז צו גרויס אדער צו קליין.

פאלשטענדיגע צופרידענהייט.

מעסיגע פרייזען. עסטימייטס פריי

283 גרייס סטריט. טעלעפאן מעלראז 6767.

אקאונטענט־בוקקיפער

12 יאהר עקספיריענס וועט פיהרען אייערע ביכער טייל־צייט אדער אודיטען זיי. פרייזען פון 5 דאלאר מאנאטליך או העכער.

א. א. גאלדענבערג

75 האמוואוד דרייוו.

הילקרעסט W 7504

קארפענטערי

פרייע עסטימייטס געגעבען אויף דזשענעראל קאנטראקטינג און פארשיעדענע קארפענטער ארבייט, ווי מאדערנע סטארפראנטס, גאראדזשעס, פרענטש טיהרען, הארדוואוד פלארינג א. ז. וו. אויך שטעלען מיר איין שעפער און אפיסעס אין אלע טריידס צו מעסיגע פרייזען.

צופרידענהייט גאראנטירט.

אויך מאכען מיר ארבייט אויסער שטאדט

מאדערען בילדערס קאמפאניע

7 ראס סטריט

טעלעפאן טריניטי 9026.

STANDARD THEATRE

בלויז 2 פארשטעלונגען

אויסערגעוועהנליכע נייעס !

צום ערשטען מאל אין טאראנטא

מיכאל

מיכאלעסקא

מיט זיין אריגינעלער קאמפאניע פון ניו־יארק, קומט אין טאראנטא

דינסטאג אווענט	מאנטאג אווענט
יוני דעם 2־טען	יוני דעם 1־טען
אין אברהם בלום'ס	אין ישראל ראזענבערג'ס סענזאציאנעלער דראמע
„איך וויל א קינד"	— דער — געדעמעזשטער — מאן —

מיכאלעסקא טרעט אויף צוזאמען מיט: בעלא מייזעל, מאקס ווילנער, עני לובין, ל. זיידענבערג, י. האניגמאן, ב. זיידמאן, א. טרילינג, א. סאלאמאנעסקא, י. זאנגער, בעסי באדאנאוו, עלא וואלערשטיין, ווערא ראזאנקא און אנא לעווין.

סטענדערד טעאטער

שבת אווענט דעם 30־טען מאי, 1931

וועט געגעבען ווערען

א גרויסארטיגער קאנצערט

פון געוועזענע אוקראינער ארמייער אין טאראנטא

ביי דעם קאנצערט וועט א אידישע פרוי

חנה גיטעלמאכער

פרעזענטירט ווערען מיט א מעדאל פאר איהר איבערגעגעבענער דינסט פאר דער באפרייאונג פון אוקראינע.

חנה גיטעלמאכער, וועלכע האט איינגעשטעלט איהר לעבען פאר דער באפרייאונג פון אוקראינע, האט פארדינט דעם מעדאל, וועלכער איז באשטימט געווארען פון דער הויפט ארגאניזאציע פאר דער באפרייאונג פון אוקראינע אין בערלין.

— א געמישטער כאר פון מענער און פרויען, אן ארקעסטער, וועלכער וועט געבען א צאהל שעהנע נומערן, סאלאס פון מענער זינגער, דועטען, טריאטען און א רעפערט, איינציגע און גרופען נאציאנאלע טענץ אין נאציאנאלע שעהנע קאסטיומען א. א. וו. איבער 40 מענשען אין כאר.

פרייז פון טיקעטס — 50 סענט, וועלכע פארקויפען זיך שוין אין סטענדערד טעאטער. אלע זענען ווילקאמען.

דער קאמיטעט.

עס איז שווער צו טרעפען א זומער פלאץ אין פארגלייך מיט

ספרינג היל פארם

א ריכטיג סאניטארישער כשר'ער זומער פלאץ, מיט ליכטיגע, לופטיגע צימערען, מיט אלע מאדערנע באקוועמליכקייטען. די וואסער פון ספרינג איז געזונט צום טרינקען, רייצט דעם אפעטיט. א גרויסער סאסנאווער וואלד, פיעלע בלומען, פרייוועט פלאץ צום באדען זיך, א פראכטפולער גארטען ארום הויז און א פרעהליכער אומגעגענד. פרישע שפייז, וועדזשעטייבעלס פון אייגענעם גארטען, אייגענע מילך, קרים און ענגס. דער לינדזער באס געהט פון בעי סטריט 6 מאל טעגליך ביז צום גייעט. אין איין שטונדע צייט זענט איהר אין פראכטפולען פלאץ. ענדזשאיעט אייער זומער צייט, וויק ענדס און פיקניקס אין בעסטע און אנגענעהמסטען פלאץ אין אנטאריא. — זיך ווענדען שריפטליך: —

ספרינג היל פארם, וויטבי טעלעפאן וויטבי 549.

אדער אין טאראנטא ביי טעלעפאן **חזן בייקער,** קענוואוד 2333.

מר. לעווינסאן, שוב.

LAKESIDE HOUSE JACKSON'S POINT P. O. ONT.

מר. און מרס. אלספעקטער, פראפס.

דיזער האטעל איז באקאנט צו די טויזענטער אידען וואס קומען יעהרליך פאר זייער וואקיישאן. דיזער האטעל איז בארימט פאר ריינליכקייט און כשרות. נאר די בעסטע שפייזען ווערען דא סערווירט. ספעשעל רייטס פאר דזשון. פאר רעזערוויישאן

MR. M. ALSPECTOR.

Telephone "Sutton" or write LAKESIDE HOUSE

Jackson's Point P. O. Ont.

סאלפער

ספרינגס האטעל

אין פרעסטאן

דערעפענונג מאי 24

ספעשעל רעדוצירטע פרייזען פאר דזשון

פריי טראנספארטיישאן צוויי מאל א וואך.

שעהנע רומס, גוטע בעדער, געזונטער קלימאט און פיינסטע בעסטע מאכלים סטריקטלי כשר.

סאלפער בעדס זענען רעקאמענדירט פאר די פאלגענדע קראנקהייטען: רומאטיזם, לאמבעגא, ניורייטיס, סייעטיקא, אין אלע פארמען פון ארטרייטיס, גאוט, פעטקייט, נערוועזער צושטאנד, שלאפלאזיגקייט, א. ז. וו. בעסטע באקוועמליכקייטען און צופרידענהייט גאראנטירט. פאר אלע אינפארמאציעס און רעזערוויישאנס קאן מען זיך גלייך ווענדען צו 43 סיסעל סט. טעלעפאן טריניטי 8694.

SULPHUR SPRINGS HOTEL

PRESTON, ONTARIO

ROYAL ALEXANDRA

היינט אווענט 8.30 און די גאנצע וואך

ענגלאנד' עפּישע דערגרייכונג אויפ'ן לייוונט

TELL ENGLAND

POWERFUL INTENSELY GRIPPING

ANTHONY ASQUITH'S

סענסאציאנעלער פילם טריאומף פון ערנעסט ריימאנד'ס גרויסע דערצעהלונג פון רומפולער ראמאנטישער יוגענט.

לעבעדיג פארקערפערנדיג ענגלאנד'ס ווילדסטע, פראכטפולסטע אונטערנעמונג — גאליפאלי.

מאטינע — 25ס. און 50ס. אין אווענט — 50ס., 75ס. און $1.00

אלע פלעצער רעזערווירט — 2 מאל טעגליך — 2.30 — 8.30

Duchess Theatre Dundas & Markham

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת

מאי דער 28־טער, 29־טער און 30־טער

די בארימטע אקטריסע **בארבארא סטענוויק** אין

"Come on, Sister, let's step . . . ."

The same haunting command that she hated and that finally goaded her to desperation.

„צעהן סענט א טאנץ"

LEWIS STONE and GRETA GARBO in "INSPIRATION"

ליבערטי טעאטער

(דאנדעס און ספעדיינע עוועניו)

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת

מאי דער 28־טער, 29־טער, 30־טער

לואיס סטאן

און די בארימטע

גרעטא גארבא

— אין —

„אינספיראציע"

College Playhouse | קאלעדזש פליי־האוז

מיידושאר און בראנזוויק עוו.

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת

מאי דער 28־טער, 29־טער און 30־טער

טשארלס פארעלל

אין דער בארימטער בילד

„די פרינצעס און דער פלאמבער"

גארדען טעאטער

קאלעדזש און ספעדיינע

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת

מאי דער 28־טער, 29־טער, 30־טער

וואלטער פרידזשאן

— און —

וויוויען סיגאל

— אין —

„ווינער נעכט"

לעזט דעם „אידישען זשורנאל"